

ZIEMIA MICHAŁOWSKA

MIEJSKI MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

ISSN 1425-7718

BRODNICA kwiecień 2014, nr 4 (294)

Cena 0 zł

Tu mieszkamy i odpoczywamy

Są w Brodnicy miejsca, które swą nazwą przypominają mają o wielkim Polaku - naszym papieżu.

Wystarczy krok, by opuszczając ruchliwe centrum Brodnicy znaleźć się niedaleko Drwęcy, gdzie koi ciszą zieleń parku, umiejscowionego w sąsiedztwie zespołu zamkowo-pałacowego. Wiosną i latem park biorą w swoje władanie zakochani i dzieci, bawiące się na placu zabaw. Kiedyś był to „Park Wolności”. Od 16 czerwca 2005 roku uchwałą Rady Miejskiej zyskał nazwę „Parku im. Jana Pawła II”.

Imię Jana Pawła II pojawia się także w nazwie ulicy. Na osiedlu Morskie Oko, niedaleko Zespołu Szkół Rolniczych, zgodnie z uchwałą RM z 4 października 2001 roku, wytyczono ulicę i nadano jej nazwę Jana Pawła II. Dziś do nowych domów już wprowadzili się mieszkańcy, a przy posesjach wyrosły starannie zaprojektowane ogrody.

Karolina Krupop

Polecamy strony 4-8, na których piszemy o Janie Pawle II.

W Parku Jana Pawła II nie tylko zieleń rozkwita...

Fot. Paweł Stanny

Wojsko. Pułk wyróżniony

Przodujący oddział

Stacjonujący w Brodnicy 4. Brodnicki Pułk Chemiczny im. Ignacego Mościckiego otrzymał tytuł honorowy: **Przodujący Oddział Wojska Polskiego**.

Tytuł został nadany 25 marca br. Z rąk ministra obrony narodowej Tomasza Siemoniaka przyjął go dowódca jednostki pułkownik Andrzej Żmuda. Wyróżnienie takie przyznawane jest jednostkom i instytucjom wojskowym za uzyskiwanie najlepszych wyników w działalności służbowej, które w istotnym stopniu wpływają na zwiększenie zdolności i gotowości bojowej oraz umacniają obronność państwa.

Przypomnijmy, że jednostka pod nazwą 4. Brodnicki Pułk Chemiczny powstała w 1967 roku. Przeznaczeniem pułku jest, m.in. wykonywanie zadań militarnych związanych z rozpoznaniem, wykrywaniem i likwidacją skażeń chemicznych, promieniotwórczych i biologicznych. Jednostka jest także przygotowana do wsparcia układu pozamilitarnego w ramach reagowania kryzysowego, np. usuwania skutków powodzi.

W 2013 roku wysoki poziom wyszkolenia i umiejętności brodnicki chemicy potwierdzili zarówno podczas treningów sztabowych, jak też ćwiczeń dowódczo-sztabowych. Pułk pozostaje w bezpośrednim podporządkowaniu Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych. Od 20 lipca 2012 roku 4. Brodnickim Pułkiem Chemicznym dowodzi płk Andrzej Żmuda.

(sta)

Stare Miasto. Rewitalizacją Starówki zajmie się lokalna firma

Po ratuszu kolej na rynek

Na początku kwietnia Urząd Miejski rozstrzygnął przetarg na wykonawcę inwestycji pn. „Rewitalizacja brodnickiej Starówki”. Wybrana została oferta Przedsiębiorstwa Drogowo-Budowlanego w Brodnicy.

Do przetargu przystąpiły firmy, składając następujące oferty: PALMETT Warszawa - 4.186.634 zł, WASBUD Grodków - 3.423.245 zł, STRABAG Pruszków - 3.096.289 zł, POL-DRÓG Gdańsk - 3.481.461 zł brutto i PDB Brodnica z kwotą 2.987.681 zł. Podpisanie umowy z wykonawcą i przekazanie placu budowy odbyło się 8 kwietnia.

Na inwestycję zaplanowano łącznie 3.181.7167 zł. Z Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Kujawsko-Pomorskiego miasto pozyskało dofinansowanie w wysokości 1.271.814 zł. Pozostała kwota będzie pochodziła z budżetu

miasta. Projekt zakłada: wymianę nawierzchni ciągów pieszych od ul. Strzeleckiej do Małego Rynku z kostki typu polbruk na płyty granitowe oraz wykonanie ciągów jezdnych z nawierzchni asfaltowej z zachowaniem przejeźdności po obu stronach rynku.

Płyta Dużego Rynku zostanie uzbrojona w sieci wodociągowe i sanitarne, co stworzy warunki do prowadzenia punktów małej gastronomii. Na Dużym Rynku stanie podświetlona fontanna. Pojawią się nowe ławki, lampy oraz będą nowe nasadzenia zieleni.

- W efekcie przeprowadzonych działań w obrębie brodnickiej Starówki poprawi się jakość przestrzeni miejskiej - mówi burmistrz Jarosław Radacz. - Ulega zmianie termin zakończenia realizacji projektu na koniec sierpnia tego roku, ponieważ w czasie trwania prac

remontowych zostanie wykonana również sieć ciepłownicza. Będą mogły zostać przyłączone do niej budynki znajdujące się na obszarze Starego Miasta. Właśnie to zadanie spowodowało przesunięcie planowanego pierwotnie terminu zakoń-

czenia inwestycji.

Prace remontowo-budowlane prowadzone na terenie Starówki mogą utrudniać funkcjonowanie firm znajdujących się na tym terenie. Władze miasta mają tego świadomość.

- Za tą niedogodność z góry przepaszamy - mówi burmistrz. - Jest to jednak jedyna okazja, by przy rewitalizacji Dużego Rynku i ulic go otaczających przeprowadzić kolejną inwestycję związaną z uciepłowieniem miasta.

Wykonawca inwestycji zobowiązany został przez Urząd Miejski do zabezpieczenia wejść do sklepów i firm w czasie prowadzonych robót budowlanych.

(rwi)

Dobrze wykorzystaliśmy obecność w UE

10 lat po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej możemy powiedzieć, że Brodnica dobrze wykorzystała szansę, jaką otworzyła przed Polską integracja europejska. Fundusze strukturalne spowodowały, że w Brodnicy powstały nowe miejsca pracy. Za unijne pieniądze zbudowano lub zmodernizowano wiele kilometrów dróg gminnych oraz zmodernizowano sieć wodociągowo-kanalizacyjną. Przebudowano mosty.

Unijne pieniądze pomogły też lokalnym przedsiębiorcom rozwinąć swoje firmy. Z Programu Kapitał Ludzki miasto realizowało wiele projektów ukierunkowanych na rozwój ludzi, wzrost ich aktywności zawodowej oraz zapobieganie zjawiskom wykluczenia społecznego oraz rozwój kompetencji zawodowych i poszerzanie umiejętności oraz wiedzy dzieci i młodzieży.

Przez ostatnie 10 lat Urząd Miejski realizował kilkadziesiąt bardzo różnych projektów za ponad 83 mln zł, z czego dofinansowanie unijne wyniosło blisko 48 mln zł. Poniżej przedstawiamy najważniejsze projekty realizowane przez miasto na przestrzeni 10 lat.

(rwi)

Zdjęcia: Archiwum UM, Paweł Stanny

Rewitalizacja mostu przez rzekę Drwęcę w ciągu ulicy Mostowej w Brodnicy. Wartość całkowita projektu 4.591.829 zł. Projekty dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

Modernizacja i rozbudowa infrastruktury turystycznej na zakolu Drwęcy. Całkowita wartość projektu: 1.200 tys. złotych, w tym dofinansowanie unijne to kwota ponad 640 tysięcy złotych.

Renowacja wieży ratuszowej na brodnickim rynku. Łączny koszt prac wyniesie ponad 300 tysięcy złotych. W tej kwocie 75 procent kosztów stanowi dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 z działania: Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miasta.

Budowa ulic miejskich wraz z infrastrukturą techniczną w ulicach: Zacisze, Spokojna, Truskawkowa, Stepowa, Poziomkowa, Miła w Brodnicy. Wartość całkowita projektu 1.441.452 zł. Przebudowa ulicy Długiej w Brodnicy. Wartość całkowita projektu 1.331.655 zł. Projekty dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

Likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze miasta Brodnica I i II etap. Wartość całkowita projektów 2.271.185 zł. Projekty dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w XVII-wiecznym spichlerzu w Brodnicy. Wartość całkowita projektu 387.937 zł. Projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

Prace termomodernizacyjne i remontowe w Pałacu Anny Wazówny, jednym z najbardziej reprezentacyjnych miejsc Brodnicy. Inwestycja kosztować będzie ponad 620 tys. złotych, z czego 75 procent kosztów pokryje dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego czyli z funduszy unijnych.

Budowa Trasy Przemysłowej aktywizującej tereny inwestycyjne miasta Brodnicy.

Wartość całkowita projektu 47.566.079 zł. Projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.

Edukacja. Projekt „Kuznia brodnickich talentów”

Poszerzą wiedzę i zainteresowania

Fot. Andrzej Gaiński

Umowę w Urzędzie Marszałkowskim podpisują: marszałek Piotr Całbecki, skarbnik miasta Edyta Ratkowska i burmistrz Jarosław Radacz

Brodnicki samorząd otrzymał dofinansowanie unijne na realizację projektu „Kuznia brodnickich talentów”.

Będzie on polegał na prowadzeniu różnorodnych zajęć pozalekcyjnych w Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 2 oraz III Liceum Ogólnokształcącym w Brodnicy. Z projektu skorzy-

sta ponad 700 uczniów. Na realizację projektu miasto otrzyma około 986 845 zł. Zajęcia ukierunkowane będą na rozwój kompetencji. W ramach projektu zaplanowano zajęcia pozalekcyjne w ramach tzw. ścieżek edukacyjnych z zakresu ekologicznej, przedsiębiorczości, rozwoju kompetencji w zakresie świadomo-

ści i ekspresji kulturalnej oraz tożsamości regionalnej i wychowania patriotycznego. Realizacja pozwoli na poszerzenie wiedzy w tych tematach. Przyczyni się również do lepszego przygotowania młodzieży ostatnich klas gimnazjalnych i liceum do egzaminu maturalnego i gimnazjalnego.

Projekt realizowany będzie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.

Uroczyste podpisanie umowy na to zadanie odbyło się 7 kwietnia w Urzędzie Marszałkowskim z udziałem marszałka Piotra Całbeckiego, burmistrza Jarosława Radacza i skarbnik Edyty Ratkowskiej.

(rwi)

Ludzie

Królują Leny i Jakuby

Lena i Jakub to najczęściej nadawane przez rodziców imiona w 2013 roku swoim dzieciom w Urzędzie Stanu Cywilnego w Brodnicy.

Równie popularne imiona to od kilkunastu lat cieszące się dużym powodzeniem wśród rodziców Julie i Zuzanny. Wśród imion męskich dominują: Kacper, Filip, Szymon i Aleksander. Rodzice rzadko wybierają dla swych potomków imiona staropolskie jak Mieczysław lub Stanisław.

- W pierwszym kwartale 2014 r. zarejestrowaliśmy łącznie 184 urodzeń w naszym USC w Brodnicy – mówi Mariola Lulińska, kierownik USC. W tej liczbie jest stu chłopców i 84 dziewczynki.

W roku 2013 w brodnickim USC zarejestrowano 703 urodzeń: 353 chłopców i 350 dziewczynek. Podobnie jak w tym roku, rodzice najchętniej nadawali chłopcom imiona: Jakub, Filip, Szymon, a dziewczynkom: Lena, Julia, Zuzanna.

(rwi)

Edukacja. Goście z Comeniusa

W ramach międzynarodowego programu edukacyjnego Comenius, do Brodnicy przyjechała międzynarodowa grupa uczniów i nauczycieli z Czech, Słowacji, Szkocji, Cypru i Turcji. Goście pojawili się w naszym mieście na zaproszenie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Polskich Olimpijczyków.

W trakcie blisko tygodniowej wizyty, wspólnie z młodzieżą z SP nr 2, realizowano zajęcia edukacyjne i sportowe. Były też wspólne wycieczki, zajęcia integracyjne, gry i zabawy. Projekt Comenius realizowany jest ze środków Unii Europejskiej.

Tekst i fot: Paweł Stanny

Grupa dziewczynek z Ankarę w Turcji. Od lewej: Ipek Aydogan oraz Gamze Nur Demirci. Niżej od lewej: Doygu Yücel i Hatice Nur Görkem

Komunikacja. Remont miejskich dróg

Trwają prace remontowo-budowlane na miejskich ulicach. W tegorocznym budżecie miasta na zadania inwestycyjne na osiedlach zaplanowano 4 mln 340 tys. zł.

Do końca lata ma zostać wykonana przebudowa nawierzchni ulicy Zielonej, Kasprowicza, Łazińskiej, Pomorskiej, Porzeczkowej, Ogrodowej, Tylnej i Północnej oraz zbudowana będzie droga w ulicy Wieniawskiego. Obecnie budowane są nawierzchnie ulic: Krańcowej, Polnej, Jagodowej i Wiśniowej.

Poniżej podajemy na czym będą polegać prace na poszczególnych ulicach Brodnicy oraz kto je będzie realizował.

Przebudowa nawierzchni ulicy Zielonej. Nawierzchnia asfaltowa 1.109 mkw. Wykonawca: Przedsiębiorstwo Drogowo-Budowlane, ul. Długa 27, Brodnica. Termin realizacji do 31 lipca 2014 roku.

Budowa drogi przy ulicy Wieniawskiego III etap. Nawierzchnia z kostki betonowej o grubości 8 cm – 348 mkw. Wykonawca: FRANEX Przedsię-

biorstwo Ogólno – Budowlane Franciszek Rzeński, Partyzantów 4, Brodnica. Termin realizacji do 31 lipca 2014 roku.

Przebudowa nawierzchni w ul. Jana Kasprowicza. Nawierzchnia asfaltowa: 875 mkw. Wykonawca: Przedsiębiorstwo Drogowo-Budowlane, ul. Długa 27, Brodnica. Termin realizacji do 30 czerwca 2014 roku.

Przebudowa nawierzchni przy ul. Łazińskiej, Pomorskiej, Porzeczkowej i Ogrodowej.

(przetarg w trakcie realizacji)
Powierzchnie: Ogrodowa - 1.796

mkw, Łazienna - 1.698 mkw, Pomorska - 2.229 mkw, Porzeczkowa - 545 mkw. W sumie 6.268 mkw. Termin realizacji do 31 sierpnia 2014 roku.

Przebudowa nawierzchni drogi przy ul. Tylnej. Nawierzchnia: 698 mkw. Wykonawca - przetarg w trakcie realizacji. Termin realizacji do 31 sierpnia 2014 roku.

Budowa nawierzchni przy ul. Północnej (od skrzyżowania z ul. Okrężną do istniejącej nawierzchni) - miasto czeka na wydanie decyzji ZRID przez Starostwo Powiatowe (zezwoleń realizację inwestycji drogowej).

Ochrona środowiska

Powalczymy z azbestem i smogiem

Biuro Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego przystąpi do opracowania strategicznych dla miasta dokumentów. Chodzi o plan gospodarki niskoemisyjnej i program gospodarki wodno-ściekowej. Będzie to możliwe dzięki przyznanej dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu i dofinansowaniu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2014 r.

- Plan gospodarki niskoemisyjnej pozwoli na podjęcie działań zmierzających do ograniczenia niskiej emisji, z którą nasze miasto boryka się od wielu lat – mówi Joanna Kilian, kierownik Biura Ochrony Środowiska. - Umożliwi również mieszkańcom skorzystanie z dotacji, np. na wymia-

nę indywidualnych kotłowni węglowych.

Program gospodarki wodno-ściekowej z kolei zaktualizuje granice obecnej Aglomeracji Brodnica, tak aby zapewnić poziom wyposażenia w system kanalizacji zbiorczej i oczyszczania ścieków zgodny z ustaleniami krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych i wymaganiami UE.

- Po raz kolejny została nam również przyznana dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest - mówi Joanna Kilian.

(rwi)

Bezpieczeństwo. Te materiały przydadzą się

Urząd Miejski w Brodnicy przekazał brodnickim policjantom kilkaset ulotek, broszurek i kodeksów drogowych „w pigułce”.

- Materiały zawierają wiele ciekawych informacji, zarówno jak zachowywać się kiedy jesteśmy uczestnikami ruchu drogowego, jak również informacje dotyczące zagrożeń, jakie stwarzają na drodze pijani kierowcy - informuje mł. asp. Agnieszka Łukaszewska, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy. Mini taryfikatory, poradniki dla rowerzystów i pieszych rozdawane będą przez brodnickich policjantów podczas wzmoczonych działań na terenie miasta. Książeczki z podstawowymi zagadnieniami na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły otrzymywać będą dzieci podczas pogadanek z policjantami. Takie działania mają pokazać, jak ustrzec się zagrożeń i przyczynić do poprawy bezpieczeństwa na drogach.

(rwi)

Dla ścisłości

W numerze marcowym ZM, na stronie 2, zamieściliśmy informację dotyczącą księdza profesora Kazimierza Popielskiego wraz z fotografią i podpisem: Kazimierz Popielski. Prawidłowy podpis pod zdjęciem powinien brzmieć: Ksiądz profesor Kazimierz Popielski. Za nieścisłość przepraszamy.

Zapamiętajmy te ważne daty

16 października 1978 roku arcybiskup krakowski kardynał Karol Wojtyła został wybrany papieżem i przybrał imię Jana Pawła II. Był pierwszym kardynałem z Polski, jak również pierwszym po 455 latach biskupem Rzymu, który nie jest Włochem.

16 października 2002 roku, Jan Paweł II wprowadził do Różańca Tajemnice światła.

W dniu 27 lipca 2005 roku Sejm RP zdecydował, że 16 października będzie świętem. W uzasadnieniu uchwały pisano „w hołdzie największemu autorytetowi XX wieku, człowiekowi, który sięgając do źródeł chrześcijaństwa uczył nas solidarności, odwagi i pokory.”

Od 2001 roku w kościele katolickim obchodzi się Dzień Papieski, który przypada w niedzielę poprze-

dzającą rocznicę wyboru Karola Wojtyły w kościele katolickim.

Dzień Papieski ma szczególnie uroczysty charakter dla społeczności Zespołu Szkół nr 1 w Brodnicy, bo jest to Dzień Patrona Szkoły. W tym dniu wszyscy uczniowie przychodzą odświętnie ubrani, a dla uczczenia patrona organizowane są uroczyste akademie, debaty i konferencje poświęcone papieżowi. Dzień ten ma też szczególnie „słodką tradycję”.

Wszyscy uczniowie szkoły dostają pyszne kremówki, które podobno mają taki sam smak jak te, które w czasach swojej młodości Karol Wojtyła zjadał w cukierni w Wadowicach. Wieczorem wszyscy gromadzą się na różańcu w kościele pw. św. Katarzyny.

*Patrycja Malinowska
i Daria Domańska*

Koncert w Dniu Kanonizacji

27 kwietnia o godzinie 19.00, na Przedzamu w Brodnicy odbędzie się Koncert Papieski, na który zapraszają: burmistrz Brodnicy i dyrektor Zespołu Szkół nr 1 w Brodnicy. W czasie koncertu wystąpią Opole Gospel Choir oraz uczniowie i absolwenci Zespołu Szkół nr 1 im. Karola Wojtyły - Jana Pawła II w Brodnicy.

W razie niepogody koncert odbędzie się w brodnickiej farze o godz. 16.00. Serdecznie zapraszamy!

Monika Szymczak

Podczas jednej z debat poświęconych Janowi Pawłowi II w ZS nr 1

Nauczyć się wybaczać

13 maja 1981 roku podczas, gdy Ojciec Święty – Jan Paweł II wjeżdżał na Plac Świętego Piotra do swych wiernych, w tłumie wyczekiwał Ali Agca.

Wszystko wskazywało, że jest to kolejny typowy dzień. Papież błogosławił zgromadzonych, machał im i całował dzieci. Nagle, gdy samochód zbliżał się do Alego Agcy na placu usłyszano trzy strzały. Gołębie ze strachem odleciały, ludzie zaczęli krzyczeć i płakać, a papież złapał się za brzuch. Okazało się, że został postrzelony.

Natychmiast został przewieziony do najbliższego szpitala. Świat zamarł w

oczekiwaniu na cud i cud się zdarzył. Jan Paweł II po kilku operacjach i rekonwalescencji powrócił do zdrowia. Prawdę o całym zdarzeniu zna jedynie Jan Paweł II oraz zamachowiec, z którym papież spotkał się w roku 1983.

Spotkanie trwało zaledwie kilka minut - bez udziału mediów. Na koniec rozmowy Ali Agca ukląkł przed Janem Pawłem II i ucałował go w rękę. Papież przebaczył skazanemu. Prawdę o całym zdarzeniu Jan Paweł II zabrał ze sobą do grobu.

*Aleksandra Świdzka
Monika Szymczak*

Poeta i dramaturg

Karol Wojtyła od najmłodszych lat interesował się sztuką, a w szczególności teatrem. W gimnazjum występował w przedstawieniach kółka teatralnego stworzonego przez tamtejszych polonistów. W późniejszym okresie zainteresował się poezją, która towarzyszyła mu przez resztę życia. Był jedynym papieżem, który tworzył przez cały okres pontyfikatu. Papież Polak jest autorem takich dzieł, jak

„Tryptyk Rzymski” lub „Brat naszego Boga”. Jest również twórcą dramatu „Przed sklepem jubilera”, którego inscenizacji podjęła się grupa teatralna złożona z uczniów III Liceum Ogólnokształcącego. Spektakl odniósł ogromny sukces i przyciągnął tłumy widzów.

*Klaudia Zawadzka
Karolina Krupop*

Na zdjęciach: fragmenty widowiska pt. „Przed sklepem jubilera”.

Papież nowej ery

Pontyfikat Jana Pawła II otworzył nową erę. Papież nie tylko zajmował się sprawami Kościoła, lecz także dbał o dobro wszystkich ludzi. Starał się tolerować i rozumieć mentalność narodów, ich tradycje, obyczajowość, kulturę, język. Ojciec Święty z pewnością obdarzony był wieloma charyzmatami. Jego wszechstronność i wykształcenie budziły

i nadal budzą podziw, a także uznanie. Miliony ludzi kochały go i uwielbiały. Widziały w nim nieposzlakowanego autorytet. Swoim przykładem udowodnił, że żył tak, jak nauczał. Udowodnił, że prawdziwa miłość dzieli się z innymi tym, co ma.

*Agnieszka Dombrowska
Marta Becmer*

Kiedy słuchamy jego słów....

„Musicie od siebie wymagać choćby inni od Was nie wymagali”

- To motto Zespołu Szkół nr 1 w Brodnicy. Słowa Papieża zacytowane są w hymnie szkoły, śpiewanym podczas ważnych uroczystości. Myśl w nich zawarta prowadzi przez życie kolejne pokolenia uczniów.

Motywuje do działania, do samodoskonalenia się - nie dla innych, ale dla samych siebie. Uczy odpowiedzialności za własne życie.

„Wczoraj do ciebie nie należy, jutro niepewne... Tylko dziś jest twoje”.

- W jednym zdaniu zawarł Jan Paweł II receptę na

szczęśliwe życie. Żyć czasem terazniejszym, godnie wypełniać obowiązki dnia codziennego. Nie dręczyć się z nadmiarem, co będzie jutro. Żyć tak, jakby każdy dzień miał być dla nas ostatnim.

„Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch unosi się ku

kontemplacji prawdy”.

- Coraz częściej rozumiemy te słowa, kiedy zastanawiamy się jak żyć, co w życiu ważne i czym kierować się, podejmując życiowe decyzje. Słowa tak ważne dla nas – maturzystów rocznika 2014.

„Nie żyje się, nie ko-

cha się, nie umiera się - na prośbę”.

- Jest wielka pokora w tych słowach, które przypominają, że jest istota wyższa - Bóg, któremu trzeba swój los zawierzyć. Trudno nam zgodzić się z nieuchronnością losu, ale zaczynamy rozumieć, że życie niekoniecznie będzie

nas rozpieszczać, może nie zawsze będzie spełnieniem naszych marzeń, jednak wierzymy...

*Przygotowały:
Milena Łobodziec,
Sandra Osieńska, Kinga Prusak, Marta Sarnowska*

Z dyrektorem Zespołu Szkół nr 1 w Brodnicy Tomaszem Wysockim rozmawia Anna Biłas

Wszystkie moje „papieskie” przypadki

- Jakie były okoliczności nadania Zespołowi Szkół nr 1 w Brodnicy imienia Karola Wojtyły – Jana Pawła II?

- Odkąd objąłem w 1991 roku funkcję dyrektora szkoły wiedziałem, iż tak młodej placówce oświatowej musi patronować wyjątkowa postać – wybitny autorytet na miarę naszych czasów, odważny, silny duchem i umysłem, ktoś wielki, a jednocześnie bardzo bliski. W tym momencie było dla mnie oczywiste, że jest nim Jan Paweł II.

Po śmierci Papieża, na uroczystej sesji Rady Miasta Brodnicy w Pałacu Anny Wązówny, podczas składania wpisów do księgi kondolencyjnej odrodził się pomysł nadania szkole imienia. Ksiądz Grzegorz oraz ksiądz prałat Bolesław Lichnerowicz zasugerowali, że może to jest ten właściwy moment, ten czas.

Dodatkowo utwierdziła mnie w tym przedsięwzięciu młodzież naszego liceum, która w sposób wyjątkowo spontaniczny, a jednocześnie głęboko duchowy zebrała się na brodnickim rynku, by wraz z wszystkimi mieszkańcami miasta, modlitwą różańcową pożegnać Jana Pawła II, który odszedł do Domu Ojca. Dodatkowych argumentów nie potrzebowałem.

Społeczność szkolna: rada pedagogiczna, samorządy uczniowskie, rady rodziców

przystąpiły do prac związanych z postacią Karola Wojtyły Jana Pawła II. Do władz miasta złożyłem stosowny wniosek, który został pozytywnie przyjęty. 13 października 2006 roku w przededniu Dnia Nauczyciela odbyła się wspaniała uroczystość nadania szkole imienia Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Ziściło się moje, a także mam nadzieję – marzenie wielu uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników, by szkoła stała się „żywym pomnikiem” Jana Pawła II.

W dniu tego święta po raz pierwszy zaprezentowano ufundowany przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną przepiękny sztandar szkoły, wykonany pod względem plastycznym przez Mieczysława Melnickiego według mojej koncepcji. Natomiast sztandar pięknie wyhaftowała Janina Małkowska.

Sztandar został poświęcony podczas uroczystej mszy św. przez Biskupa Toruńskiego Andrzeja Suskiego, jak również pamiątkowa tablica wykonana przez Andrzeja Retkowskiego z granitu z mottem szkoły „ Musicie od siebie wymagać nawet gdyby inni od Was nie wymagali” i obraz przedstawiający wizerunek Jana Pawła II namalowany przez Pana Wojtkę Chwiałkowskiego. Artystyczna oprawa tej uroczystości była jasnym dowodem, po-

Tomasz Wysocki: - *Nie traktujemy naszego patrona „pomnikowo”*

twierdzeniem trafności wyboru patrona dla Zespołu Szkół nr 1. Podczas niej odśpiewano skomponowany przez nauczycieli na tę okoliczność hymn szkoły, w którym zawarte zostały główne myśli i słowa wypowiedziane do młodzieży przez Ojca Świętego.

- To przeszłość. A jak dziś w szkole kulturuje się pamięć i wartości Jana Pawła II?

- Od momentu nadania szkole imienia, nie traktujemy naszego patrona wyłącznie historycznie, „pomnikowo”. Jego przesłania, idee, nauki, a przede wszystkim warto-

ści zostały sformułowane w postaci Kodeksu Etycznego Szkoły, który stał się podstawą naszej działalności wychowawczej i dydaktycznej. 13 października - Dzień Papieski jest jednocześnie Świętem Patrona Szkoły.

Młodzież III LO co roku upamiętnia dzień śmierci Jana Pawła II modlitwą różańcową z piękną oprawą artystyczną. W dniu urodzin Papieża Polaka odbywają się dwie ważne imprezy sportowo - rekreacyjne: turniej piłkarski „Karol” i spływ kajakowy po urokliwych zakątkach rzeki Drwęcy i Pojezierza Brodnickiego.

Przedstawiciele Rady Rodziców przy okazji tych uroczystości fundują całej szkolnej społeczności papieskie kremówki. Tradycyjne Bożonarodzeniowe przedstawienia najczęściej inspirowane są twórczością Karola Wojtyły – Jana Pawła II. W logo naszej szkoły wkomponowany jest wizerunek Papieża, który również „patronuje” uroczystościom – pożegnania absolwentów liceum, gimnazjum, szkoły podstawowej. Najlepsi absolwenci naszej szkoły, a także zacne osoby i przyjaciele szkoły otrzymują cenną pamiątkę – kryształową kulę z logo szkoły.

Zapewniam, iż Karol Wojtyła – Jan Paweł II jest obecny a tym samym „żywy” w mojej szkole – zarówno w zewnętrznej jej oprawie, jak

i w sercach, i umysłach jej uczniów, nauczycieli, pracowników i rodziców.

- To zafascynowanie Janem Pawłem II musiało zapewne mieć swój powód w Pana osobistym życiu...

- To prawda. Poczucie jego obecności w moim prywatnym życiu wyniknęło ze zbieżności wielkich wydarzeń Jego pontyfikatu z moimi prywatnymi, znaczącymi dla mnie i mojej rodziny wydarzeniami.

Dziś jak spojrzę wstecz, to wiem, chociaż jest to trudne do wytłumaczenia, że ktoś napisał piękny scenariusz mojego dotychczasowego życia związany z Papieżem Polakiem. Ten splot pięknych wydarzeń jest następujący. W dniu kiedy kardynał Karol Wojtyła zostaje Papieżem ja oświadczam się mojej przyszłej żonie Elżbiecie. 2 czerwca 1979 roku Polski Papież Jan Paweł II ląduje na polskiej ziemi i gdy tłumy Polaków go witają i pozdrawiają, ja wraz z żoną kłęczę i odbieram sakrament małżeństwa. Mijają kolejne lata i w 1998 roku zupełny przypadek, ale czy tylko przypadek? Kolejne szczęście.

Tuż przed wigilią Bożego Narodzenia mam zaszczyt spotkać się w Watykanie i uściskać dłoń naszego Papieża, a co najważniejsze potać się wigilijnym opłat-

Sztandar szkoły

kiem. Tego spotkania nigdy nie zapomnę. Zawsze, gdy wspominam tą chwilę wywołuje ona u mnie wzruszenie. Ten kawałek opłatka Bożonarodzeniowego traktuję jako relikwie, a błogosławieństwo i słowa Ojca Świętego staną we mnie i przekazane zostały mojej rodzinie, i najbliższymi.

Jak więc widać Jan Paweł II „duchowo naznaczył” nie tylko moją małżeńską ścieżkę życia, ale mam także nadzieję, że również, z czego jestem bardzo dumny - dzieło mej zawodowej działalności – szkołę. Szkołę, w której zgodnie ze słowami jej patrona, „nie należy się lękać, nie zadowalać się miernotą, dążyć do ideału”, bo jak twierdził Jan Paweł II – „A jeżeli nikt od was tego nie wymaga, wy sami wymagajcie do siebie”.

Św. Piotr naszych czasów

Na skwerze przy ul. Mazurskiej sylwetka papieża z uniesioną ręką – jakby pozdrawiał i błogosławił brodniczian. Jego wyciągnięta dłoń nawiązuje do herbu miasta. Postać na pomniku wprowadza spokój, panuje nad gwarą ulicą. Jan Paweł II Honorowy Obywatel Miasta Brodnicy sprzyja miastu i jego mieszkańcom.

28 października 1999 r. Rada Miejska zdecydowała o nadaniu Jego Świątobliwości Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II tytułu Honorowego Obywatela Gminy Miasta Brodnicy. To wyraz uznania dla Jego nieocenionych zasług dla Polski i Świata.

Niedługo po śmierci papieża radni wyrazili również wolę wzniesienia Janowi Pawłowi II pomnika. Do konkursu zgłoszono siedem projektów. Wybrano koncepcję przedstawioną przez poznańskiego rzeźbiarza Roberta Sobocińskiego. Monument z figurą papieża odlaną w brązie (ok. 4,5 metra wysokości) odsłonięty został w czerwcu 2008 roku. Budowę sfinansowano przede wszystkim z pieniędzy od darczyńców skupionych w Komitecie ds. Budowy Pomnika oraz z budżetu miasta (przebudowa skweru).

Kwiaty pod pomnikiem Papieża, które w rocznicę śmierci, w Dzień Papieski, w dni świąteczne składają gospodarze miasta i regionu oraz mieszkańcy są symbolem naszej pamięci o tym Wielkim Człowieku. W dni codzienne na ławeczkach odpoczywają ludzie starsi, młode mamy przychodzą tu ze swoimi pociechami, czasem rozmawia grupa młodzieży- wracają ze szkoły czy są na wagarach?

Brodniczanie modlą się, odpoczywają, zatrzymują się w gwarze dnia na chwilę kontemplacji w cieniu pomnika Jana Pawła II. Pod pomnikiem palą się znicze, leżą bukieciki kwiatów. Pamiętamy o Honorowym Obywatelu naszego Miasta.

Karolina Krupop (sta)

Fot. Paweł Stanny

W naszych sercach

2 kwietnia 2005 roku, godzina 21.37. Polacy pogrzeżyli się w żałobie po śmierci papieża Polaka Karola Wojtyły, Jana Pawła II. Potem nadszedł czas, kiedy wcieliśmy, że chcemy jak najdłużej zachować w pamięci postać Jana Pawła i Jego naukę.

21 września 2006 r. Rada Miejska w Brodnicy przyjęła uchwałę o nadaniu imienia Karola Wojtyły - Jana Pawła II Zespołowi Szkół nr 1 w Brodnicy.

Wiadomość o śmierci Papieża zgromadziła brodniczian na Dużym Rynku. Tu paliły się znicze ustawione w kształt wielkiego

krzyża, tu modliliśmy się razem w skupieniu. Uczniowie ZS nr 1 w Brodnicy w marszu milczenia przeszli ze szkoły do brodnickiej fary na żałobny różaniec.

Potem były dyskusje w klasach, z rodzicami, uchwały szkolnego Samorządu Uczniowskiego i Rady Pedagogicznej. Wszyscy byli zgodni: chcemy, by naszym patronem był Papież.

Uchwała Rady Miejskiej zamieniła tę wolę całej społeczności szkoły w czyn. 13 października 2006 roku odbyła się uroczystość nadania szkole imienia.

Klaudia Domżańska

„Zatopiony” w Panu Bogu

Z ks. prałatem dr. Krzysztofem Lewandowskim, proboszczem parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Brodnicy rozmawiają: Marta Jasińska i Tomasz Gutowski.

Jak ksiądz wspomina bł. Jana Pawła II?

- W zasadzie całe moje dojrzałe życie dokonywało się w cieniu czy świetle Jana Pawła, bo pierwszy raz widziałem Ojca Świętego 1979 roku w Gnieźnie podczas Jego pierwszej wizyty w Polsce. Byłem wówczas w maturalnej klasie czyli byłem trochę starszy od was i już miałem złożone papiery do Seminarium w Pelplinie. To było wielkie doświadczenie. Jan Paweł II był młody, bardzo ruchliwy, nie było jeszcze takiej ochrony wokół Papieża, jak po zamachu, wówczas miał zdecydowanie bliższy kontakt z wiernymi. No i ten entuzjazm, który nam towarzyszył. Był to 1979 rok, a w październiku 1978 został wybrany. Jako młody chłopak, przeżywałem to bardzo.

Czy kiedykolwiek miał ksiądz zaszczyt spotkania się z Ojcem Świętym i porozmawiania z nim?

- Miałem okazję kilka razy spotkać się z papieżem w Rzymie i w Toruniu. W Rzymie w 1986 r. było to spotkanie z okazji pielgrzymki młodzieży, którą organizuje Taizé w różnych stolicach Europy. Spotkałem się wówczas z Ojcem Świętym wraz z grupą młodzieży jeszcze jako wikariusz. W 1990 roku na pięciolecie naszego kapłaństwa wraz z kolegami z kursu pojechaliśmy do papieża. Ojciec święty podchodził, rozmawiał. Mamy wspólne zdjęcie z tego spotkania.

Kolejne miało miejsce w 1998 roku. Była to dziękczynna pielgrzymka Diecezji Toruńskiej za beatyfikację Matki Karłowskiej. Byłem już wówczas rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Toruniu. Ojciec Święty podszedł do nas, Biskup mnie przedstawia, Papież tak na mnie spojrzał i powiedział: „Dziecko”. To było takie miłe spotkanie. Potem miałem wielką radość witania Ojca Świętego w Toruniu w 1999 podczas Jego pielgrzymki. Przy pożegnaniu papieża towarzyszyła dość ograniczona grupa ludzi - dziesięciu przedstawicieli władz

Ksiądz dr Krzysztof Lewandowski z papieżem Janem Pawłem II

świeckich i dziesięciu duchownych i tak udało mi się przebywać w tej dziesiątce księży, która podchodziła do Ojca Świętego i mogła tam chwilę pobyc, pocałować w pierścień.

A co to spotkanie wniosło do księdza życia?

- Trudno mi jest powiedzieć. Do jego śmierci, w zasadzie całe moje kapłańskie życie odbywało się w świetle Ojca Świętego Polaka. Był punktem odniesienia dla Kościoła w Polsce. Wy jesteście młodzi, a więc tylko z historii znacie przelom systemów politycznych. Papież był zawsze takim punktem odniesienia dla nas wszystkich. Przygotowując się do kapłaństwa patrzyliśmy na papieża jako na wzór, rozczytywaliśmy się w Jego listach skierowanych do kapłanów i byliśmy na spotkaniach, bo miał też spotkania z seminarzystami. No więc przez cały czas w Jego świetle się rozwijaliśmy i przeżywaliliśmy też wiarę.

A czy wie ksiądz jakie pamiątki otrzymała parafia św. Katarzyny od Ojca Świętego?

- Mamy relikwie Jana Pawła II. Jest ta cząstka sutanny z krwią Jana Pawła II. Będąc rektorem, pamiętam, że Seminarium Toruńskie otrzymało od Ojca Świętego kielich. Jest on używany przy wielkich uroczystościach.

Jaka cecha charakteru czy osobowości papieża najbardziej księ-

du pomogła w drodze kapłańskiej. Czy później wykorzystał ją ksiądz w pracy duszpasterskiej?

- Sądzę że Jego pobożność. Szczególnie ujmowało mnie, jak odprawiał Mszę Świętą, część pierwszą czyli Liturgię Słowa, kiedy mówił kazanie Jego mocny głos, kiedy był jeszcze

zdrowy, miał duży kontakt z wiernymi, a w części eucharystycznej był bardzo skupiony na tym, co się dzieje na ołtarzu - jakby nic, już nie istniało. Tak też się modlił w swojej kaplicy, aby od świata się odizolować, był „zatopiony” w Panu Bogu, ale to jest charakterystyka świętego. W życiu kapłańskim i w formacji kleryków, i we własnym życiu zwracaliśmy uwagę na skupienie podczas nabożeństwa. Papież miał zawsze naturalną zdolność, pobożność, wyłączenia się i był ponad.

Opowiadają świadkowie, że przywiązywał największą uwagę do modlitwy, to było dla Niego najważniejsze. Potrafił się spóźnić na spotkanie z głowami państw dopóki nie odmówił swojej modlitwy brewiarzowej. Dzisiaj świat jest trochę inny, szybki, zewnętrzne elementy są istotne, dla niego życie duchowe było najważniejsze. Podczas pielgrzymek cała jego służba odpoczywała, a on szedł do kaplicy i modlił się. To jest właśnie coś, co rzutowało na nasze kapłaństwo i na nas. Jego pobożność, ale męska, nie jakaś dewocyjna.

To był taki męczycyna, który potrafił żartować, miał kontakt z młodzieżą, miał swoich przyjaciół, z którymi opowiadał sobie kawały i też się śmiał, ale zawsze zachowywał duchowość, która biła od niego. Miał coś takiego wyjątkowego.

Niedaleko od Rywałdu

Z księdzem Bolesławem Lichnerowiczem z parafii Św. Katarzyny Aleksandryjskiej rozmawiają: Marta Jasińska i Tomasz Gutowski.

Czy kiedykolwiek miał ksiądz okazję spotkać się z papieżem Janem Pawłem II? A jeśli tak to kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach miało miejsce to spotkanie?

- Pierwsze moje spotkanie osobiste z papieżem Janem Pawłem II miało miejsce w Gnieźnie, w czasie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do ojczyzny. Pamiętam, że wtedy w Polsce był straszny upał, czas stanu wojennego. Staliśmy bardzo blisko ołtarza, prawie przy katedrze. Tam czekaliśmy na przyjazd papieża, który miał jeszcze spotkanie z pedagogami na lotnisku. Przechodząc do Pałacu Prymasowskiego w Gnieźnie, Jan Paweł II witał się

ze wszystkimi, którzy byli najbliższej wejścia do pałacu. Spotkał mnie wówczas wielki zaszczyt, papież przywitał się z nami. Wszedł na balkon i pamiętam jak dziś, co powiedział do ludzi: „Myślałem, że przyjadę do Polski i się ochłodzę, a tu upał większy, jak na Watykanie...”

Tym zyskał sobie sympatię wszystkich obecnych, otrzymał oklaski. Dzięki temu zapanowała bardzo radosna atmosfera. Jako proboszcz parafii farnej, spotkałem się z papieżem Janem Pawłem II przy okazji pielgrzymki dziękczynnej do Watykanu za powstanie diecezji toruńskiej i za beatyfikację siostry Karłowskiej. Poszczególne grupy stały na audyencji, a papież z każdym z nas obecnych

się witał, pozdrowiał, pytał, rozmawiał. Podszedł też do nas i zapytał: - „Skąd jesteście?” Odpowiedziałem, że z Brodnicy. - „A z Brodnicy... Czyli niedaleko was jest Rywałd?”. Odpowiedziałem krótko papieżowi, że i owszem.

Jakie dary parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej z Brodnicy przekazała papieżowi Janowi Pawłowi II?

- Przekazaliśmy Mu piękny dar w postaci obrazu przedstawiającego brodnicką farę wkomponowaną w tło miasta. Papież bardzo ucieszył się z tego prezentu. W czasie składania darów miała miejsce śmieszna sytuacja - papież podszedł do Torunia, wita się

Bardzo wiele papieskich akcentów

Opowiada ksiądz kanonik Gabriel Aronowski, proboszcz parafii pw. Matki Bożej Fatimskiej.

Wspominając błogosławionego Jana Pawła II trzeba zauważyć, że nasza parafia pw. Matki Bożej Fatimskiej związana jest z Jego osobą. Odpust 13 maja obchodzony jest jako święto dziękczynienia za ocalenie Jego życia w dniu zamachu. Kiedy był z nami obecny na ziemi, takie modlitewne przesłanie było natchnieniem i zadaniem naszej wspólnoty.

Po Jego przejściu do Domu Ojca, odpust 13 maja stał się dniem szczególnej modlitwy o Jego beatyfikację, następnie o Jego kanonizację, a w roku 2014 będzie dniem wdzięczności za to, że wstawia się za nami u Boga w świętych obcowaniu.

Parafia nasza została powołana dekretem ks. biskupa Andrzeja Suskiego po peregrynacji figury Matki Bożej Fatimskiej w

Brodnicy. Jej powstanie 8 września 1996 roku rozpoczęło tę szczególną więź naszej wspólnoty z Janem Pawłem II.

Z okazji Jego kanonizacji w wielu środowiskach poszukuje się wspólnych fotografii z Nim,

podczas audyencji czy prywatnych spotkań.

Od początku istnienia parafii, jako proboszcz zabiegałem o wymiar dobra wspólnego. Cóż z tego, że ktoś ma zdjęcie z papieżem Polakiem, ale jakie

Dzwon św. Andrzeja Boboli z parafii Matki Bożej Fatimskiej

Z gwardianem klasztoru franciszkanów w Brodnicy, ojcem Bonusem (Tomaszem Dąbrowskim) rozmawiają: Joanna Stempka i Aleksandra Świdarska.

Czy w parafii klasztornej znajdują się relikwie lub pamiątki związane z Janem Pawłem II?

- Nasz kościół powstał w drugiej połowie XVIII wieku i takich pamiątek nie ma, gdyż to nowe kościoły, dopiero budowane, bardzo często mają kamienie węgielne poświęcone przez papieża Jana Pawła II. Działo się to podczas pielgrzymek papieża do ojczyzny czy też do parafie same organizowały pielgrzymki do Watykanu.

Jak układały się relacje między Papieżem Polakiem a Franciszkanami?

- Powiem ciekawostkę, o której mało kto wie. Asyż - miasto św. Franciszka jest miejscem najczęściej odwiedzanych na świecie przez papieża. W całej historii mamy 21 papieża, którzy byli w Asyżu. Tych odwiedzin na przestrzeni 301 lat było 33, a najczęściej odwiedzał Asyż właśnie Jan Paweł II - aż sześciokrotnie. Po raz pierwszy udał się tam, do grobu św. Franciszka, już 20 dni po wyborze na Stolicę Piotrową.

Asyż kojarzy się z miejscem spotkań ludzi różnych wyznań zainicjowanych przez Ojca Świętego...

- Tak. Trzecia wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w Asyżu miała miejsce 27 października 1986 r. Wtedy papież Jan Paweł II zaprosił przedstawicieli wszystkich wielkich religii na wspólną modlitwę o pokój. Wiadomo, że niektóre są nastawione do wyznawców innych religii niezbyt przychylnie, dlatego też zostały zbudowane specjalne namioty i wyznawcy danej religii po prostu gromadzili się w swym namiocie i modlili się po swojemu, a wyznawcy innej religii w innym miejscu, aby nie doszło do jakiegoś konfliktu. Tym bardziej, że celem była modlitwa o pokój.

Byli i tacy, którzy zarzucali, że papież za daleko idzie z tym dialogiem międzyreligijnym, ale Janowi Pawłowi II zależało na tym, by pokazać światu, iż pokój jest potrzebny każdemu i że przy dobrej woli można do tego doprowadzić. Stąd zrodziła się idea wspólnej modlitwy w Asyżu, w mieście św. Franciszka, który jest właściwie czczony przez wyznawców różnych religii, nie tylko przez nas

Aleksandra Świdarska, ojciec Bonus i Joanna Stempka

katolików. Jest taki film „Przed i za klawurą”, jego podtytuł brzmi „Święty Franciszek słucha rocka” i tam na początku cytowane są słowa Ghandiego - Ghandi powiedział, że potrzeba, aby na ziemię co sto lat przyszedł taki Franciszek z Asyżu, wówczas zbawienie ludzi byłoby zapewnione.

Pragnienie Jana Pawła II, by religie świata szukały wzajemnego zrozumienia i zjednoczyły się we wspólnej modlitwie o pokój, przynajmniej częściowo zostało zrealizowane, Jego wezwanie zostało podjęte - spotkania ekumeniczne w Asyżu stały się wydarzeniem cyklicznym a przywódcy wielkich religii świata z szacunkiem przyjmowali Ojca Świętego w swoich miejscach kultu...

- Ważne, żeby właśnie to nastawienie i ta postawa, którą Jan Paweł II chciał zaszczyścić w sercach ludzi, aby to było nadal pielęgnowane i aby to wydało owoc w postaci pojednania, zrozumienia, i dążenia do pokoju. Jednakże wysiłek musi być podejmowany przez wszystkie strony. I jest to też duży problem, kiedy mówimy o dialogu religijnym i dążeniu do tolerancji religijnej.

Osobiste przeżycia ojca i wspomnienia związane z Ojcem Świętym?

- Ja byłem w Rzymie dopiero po śmierci Papieża. Uczestniczyłem kilka razy w spotkaniach, gdy Jan Paweł II pielgrzymował do ojczyzny: w Gębarze-

Był pierwszym, który wyszedł do ludzi

wie, w Gnieźnie, w Katowicach. Najbliżej dotknąłem Ojca i ucałowałem pierścień na Górze Św. Anny, gdzie miało miejsce spotkanie tylko dla franciszkanów. Nieszpory dla wiernych odbyły się na specjalnie przygotowanym placu, natomiast w samym sanktuarium na Górze Św. Anny było spotkanie samych tylko franciszkanów. Byliśmy tymi, którzy kierowali ruchem i zabezpieczali porządek. Papież, gdy przyjechał papa mobile, podszedł do nas, ponieważ byliśmy klerykami ze wszystkich franciszkańskich prowincji i przywitał się z nami.

To było z pewnością ciekawe doświadczenie...

- Z ciekawostek dotyczących Ojca Świętego... Na pewno wiecie, jakie są kolory papieskie: biało-żółte. Czy wiecie, że istnieje tulipan, który nosi nazwę „Jan Paweł II”? Co ciekawe, ten tulipan też jest biało-żółty. Kilka lat temu poznałem bardzo interesującego człowieka - Polaka, który zajmuje się hodowlą cebulek tulipanów i wysyła je do Holandii. Ma wyłączność na niektóre odmiany tulipanów, m. in. na odmianę „Jan Paweł II”. Jego tulipany w 2011 r. były na Placu

Nasze wszystkie wspólne rozmowy

Z księdzem kanonikiem Wiesławem Pacakiem, proboszczem parafii pod wezwaniem Jezusa Miłosiernego w Brodnicy rozmawiają: Weronika Pięta i Magdalena Kłyza

- Czy w parafii Jezusa Miłosiernego znajdują się relikwie papieża Jana Pawła II?

- Relikwie? Zależy który stopień relikwii. Pierwszego stopnia, a więc tych, które dotykał lub posiadał Jan Paweł II nie ma, natomiast drugiego stopnia czyli rzeczy, które pobłogosławił owszem.

- Czy mógłby ksiądz je wymienić?

- Z miłą chęcią. Jest to obraz Jezusa Miłosiernego (główny obraz w kościele). Ojciec Święty pobłogosławił go w swoje ostatnie imieniny, 4 listopada 2004 r. Również tego samego dnia pobłogosławił kielich i patenę. To są szczególne znaki po Janie Pawle w naszej parafii. Mam jeszcze osobisty różaniec, który otrzymałem niebezpiecznie od Ojca Świętego, ale z rąk Ojca Hejmo, który zawsze służył przy Ojcu Świętym.

Właściwie to cała parafia pod wezwaniem Jezusa Miłosiernego jest papieskim śladem w naszym regionie. To przecież z inicjatywy Jana Pawła II wyniesiono na ołtarze siostrę Faustynę i rozpoczęto kult Bożego Miłosierdzia. Papież pragnął, by wszędzie powstawały parafie właśnie pod tym wezwaniem. Tym sposobem powstała i u nas.

- Czy miał ksiądz okazję spotkać się z Ojcem Świętym?

- Jana Pawła II widziałem bardzo wiele razy na żywo w telewizji, jak wszyscy ludzie, ale poważnie mówiąc w Watykanie miałem okazję kilka razy spotkać się z nim osobiście. Byłem na różnych spotkaniach z Ojcem Świętym, liczyłem kiedyś i wyszło mi 16 albo 17 razy. Raz udało mi się odprawić z Ojcem Świętym mszę świętą wraz z innymi księżmi, choć było nas wtedy razem około 2 tysięcy.

Było to na Jasnej Górze w dniu spotkania młodych. Prowadziłem wtedy pielgrzymkę pieszka ze Swarzewa, znad Bał-

Ksiądz Wiesław Pacak z Janem Pawłem II

tyku aż do Częstochowy. To była dziesiąta kaszubska pielgrzymka i spotkaliśmy się tam wtedy na sławnym wieczorze z młodzieżą, gdzie Ojciec Święty tłumaczył, co znaczy czuwać przy Maryi.

- Kiedy po raz pierwszy miał ksiądz okazję porozmawiać z Janem Pawłem II?

- Po raz pierwszy miało to miejsce w roku 1993. Każde spotkanie z Ojcem Świętym na pewno jest dla nas ogromnym przeżyciem. Myśmy mieli to szczęście, że Jan Paweł II mówił po polsku i był bardzo otwarty, miał dużo siły i chęci, żeby spotkać się z ludźmi z całego świata. Niewyobrażalne jest to jak on znajdował na to wszystko czas - w ciągu dnia spotkał mnóstwo ludzi, z ogromem rozmawiał, a jeszcze większą ilość uszczęśliwił i sprawił, że na twarzach pojawiały się uśmiechy.

Pierwszy raz, kiedy Ojciec Święty do mnie podszedł, ja już sobie kombinowałem, co wtedy powiem, żeby to było takie oso-

biste. Chciałem się przedstawić, opowiedzieć o swojej działalności, ale nic z tego nie wyszło, Ojciec Święty podszedł do mnie i mówi „A co Ty tu robisz?”. Ja wtedy osłupiałem i mówię sobie „No tak, zamiast uczyć katechety, odprawić msze, spowiadać, to ja sobie jeżdżę”.

Był wtedy rok 1993 i nie było jeszcze takiej komunikacji, jak obecnie i nie wyjeżdżano jeszcze za granicę na dużą skalę. Wtedy rozpoczynały się pierwsze wyjazdy po odzyskaniu niepodległości. Dzisiaj tego już młodzież nie rozumie, ale milicjanci osobiście mówili mi, że ja nigdy za granicę nie wyjadę, za to m. in. co śpiewam na pielgrzymkach, co robię i co mówię podczas mszy. Jednak okazało się, że to oni padli, a nie my. W każdym razie wracając do historii, kiedy go spotkałem, odpowiedziałem papieżowi: „No jak to co tu robisz?”

Przyjechałem do Ojca Świętego. A on odparł: „Ale co Ty ode mnie chcesz?”. Ze zdziwieniem odpowiedziałem: „No, żeby Ojciec Święty mnie pobłogosławił” i papież powiedział: „To kłękaj”. Uklęknąłem i Ojciec Święty pobłogosławił mnie. Wstałem i na twarzach pojawił się szeroki uśmiech. Ojciec Święty poszedł dalej, a do mnie podszedł biskup Andrzej i mówi „Wiesiu, jak Ty to zrobiłeś? Ojciec Święty najdłużej z Tobą rozmawiał”. Okazało się, że w tej grupie (prawie 600-700 osób) byłem tą osobą, która najdłużej zatrzymała Ojca Świętego, a tak naprawdę była to tylko chwila. To było moje pierwsze spotkanie.

- A jakie były kolejne spotkania z Ojcem Świętym?

Miałem trzykrotną okazję rozmawiać z Ojcem Świętym i spotkać się z nim bliżej - miało to miejsce w Watykanie. Najbardziej jednak utkwił mi w pamięci moment ostatniego spotkania z Ojcem Świętym, na pół roku przed jego śmiercią, w jego

imieniny. Ojciec Święty już był bardzo słaby.

Był rok 2003. Trwała budowa naszego kościoła. Zbudowaliśmy już część, ale nie było jeszcze prezbiterium. Wędrował wtedy obraz Jezusa Miłosiernego. Niestety obraz miał znaleźć się w Toruniu, a nie u nas. Zgłosiłem chęć, aby taki obraz został stworzony dla naszej parafii i pobłogosławiony przez Ojca Świętego. Biskup Andrzej powiedział, że mi pomoże, ale to się odwlekało, w dodatku Ojciec Święty był coraz słabszy i po prostu na zasadzie rzutu na taśmę, tydzień przed wyjazdem powiedziałem (z ambony): „Wiecie co? Organizujemy wyjazd do Watykanu. Jedziemy, żeby Ojciec Święty pobłogosławił nam obraz”.

Wtedy zgłosiło się prawie 50 osób. Musiał jechać specjalny samochód, żeby obraz tam zawieźć. Pojechał wtedy z nami m. in. Ryszard Rynkowski. W dniu audiencji uklęknąłem przed Ojcem Świętym i poprosiłem o błogosławieństwo dla budującej się parafii i dla obrazu, który został wystawiony z przodu. Był widoczny dla wszystkich. Tego dnia około 50 osób podeszło do papieża.

Papież jedyne słowo skierował do mnie, powiedział: „Dobrze”. Ja sformułowałem sobie do tego całą teologię - „dobrze”, że przyjechałem, „dobrze”, że powstaje parafia, itd. Ojca Świętego podwieziono na koniec do obrazu i pobłogosławił go. Było to niesamowite przeżycie.

Ale pamiętam, że Ojciec Święty był już tak słabutki, że powiedział cokolwiek było dla niego ogromnym wysiłkiem. Naliczyliśmy wtedy 7 zdań, które stwierdziliśmy, że tylko 3 pierwsze zrozumieliśmy. Jan Paweł II nie miał po prostu siły już mówić.

(Do rozmowy z ks. W. Pacakiem powrócimy jeszcze na łamach ZM)

z nimi i zadaje pytanie – „Czy macie pierniki”? Wśród osób tych zapanowała konsternacja – „Nie mamy...”. Następnym razem, gdy pielgrzymki przyjeżdżały z Torunia, to zawsze przywoziły pierniki, nawet dość dużą ilość (kartonów).

A jakie dary parafia pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej z Brodnicy otrzymała od papieża Jana Pawła II?

- Z tzw. dóbr materialnych otrzymaliśmy od papieża piękne błogosławieństwo, które znajduje się z prawej strony brodnickiej Fary. Pod tym błogosławieństwem znajduje się również tablica pamiątkowa, ufundowana przez Urząd Miasta w Brodnicy, z okazji 25-lecia pontyfikatu Jana Pawła II. Ponadto w Toruniu w 1999, podczas pielgrzymki, papież poświęcił monstrancję, która znajduje się w kaplicy Krzyża Świętego - od tego czasu jest stałą adoracją.

wynika z tego dobro wspólne? Dlatego pragnęłam, dla dobra naszej parafii włączyć jak najwięcej tzw. „akcentów” pontyfikatu Jana Pawła II i cieszę się, że w naszym kościele jest ich rzeczywiście dużo. Otóż podczas pielgrzymki Ojca Św. Jana Pawła II do ojczyzny 7 czerwca 1999 roku, w Toruniu poświęcił On figurę naszej Patronki Matki Bożej Fatimskiej oraz kamień węgielny pod nasz kościół (z bazyliki w Efezie – dar ks. biskupa Andrzeja Suskiego dla nas). Dowodem tych błogosławieństw są kopie dokumentów potwierdzających, wystawione przez kurię biskupią w Toruniu.

Należy podkreślić doniosłość tych wydarzeń. Pojechać do Rzymu było o wiele prościej niż doczekać się dnia w historii, kiedy papież i to Polak przyjeżdża do ojczyzny i poświęca przedmioty kultu religijnego, które następnie zostają nam ofiarowane!

Oprócz figury Matki Bożej Fatimskiej i kamienia węgielnego poświęconych przez Jana Pawła II, mamy też dzwon „Św.

W jakich okolicznościach ksiądz dowiedział się o śmierci Jana Pawła II?

- 2 kwietnia 2005 r. o godz. 21.00 odprawiałem mszę świętą za zdrowie Jana Pawła II, po homilii podszedł do mnie jeden z ówczesnych wikariuszy z katechką, na której napisane było: „Jan Paweł II nie żyje”. Podaliśmy tę wiadomość wiernym zgromadzonym na mszy. W kościele zapanował smutek, żal.

Jaka cecha osobowości papieża Jana Pawła II najbardziej wpłynęła na posługę kapłańską księdza?

- Jan Paweł II zawsze był dla ludzi. Nie miał czasu dla siebie, ale zawsze znalazł go dla wiernych. Jak byłem proboszczem, zawsze miałem czas dla ludzi, nie tylko w godzinach urzędowania. Jan Paweł II taki był. Wzorca Jego postaci otworzył Kościół na nowo. Dzięki Jego postawie ksiądz, biskup, papież jest dla ludzi.

Andrzeja Boboli” poświęcony także przez papieża Polaka, podczas kolejnej pielgrzymki do ojczyzny w roku 2002. Na Krakowskich Błoniach w dniu 18 sierpnia 2002 roku Jan Paweł II poświęcił ów dzwon, a dokument potwierdzający wydała kuria biskupia w Krakowie z podpisem obecnego kardynała ks. biskupa Kazimierza Nycza. Ostatnim zaszczytnym dla nas przedmiotem kultu związanym z Janem Pawłem II są Jego relikwie. To ważniejszy przedmiot czci religijnej, niż obrazy i figury. Relikwie Jana Pawła II otrzymałszy w darze od ks. biskupa Andrzeja Suskiego w roku 2012.

Wskazałem na ważne więzi naszej parafii Matki Bożej Fatimskiej z błogosławionym - już wkrótce Świętym Janem Pawłem II. Nasz kościół to rzeczywiście wyjątkowe miejsce kultu w tej części diecezji związane z Janem Pawłem II i Jego pontyfikatem. Zapraszam do naszej świątyni!

Opr.: Joanna Domeracka

Św. Piotra. Watykan zażyczył sobie, żeby było 27 tulipanów tak, jak długi był pontyfikat Jana Pawła II. Jest to tulipan charakterystyczny, bo bardzo wysoki - ma 60 cm wysokości, jego kielich jest biały, a dno miodowo-żółte. Co więcej, jest bardzo trwałe - nawet ścięty z ogródka wytrzyma bardzo długo, potrafi stać w wazonie nawet dwa tygodnie.

Gdzie można te tulipany podziwiać?

- Na pewno u producenta. Jest strona internetowa: cebulkikwiatowe.pl, hodowca: Bogdan Królik. Byłem u pana Bogdana Królika dwa razy: w 2010 i 2011 robiłem sobie sesję zdjęć tulipanów. Zarówno takich przy siedzibie, gdzie znajduje się tzw. wystawka po 5-6 metrów, takie zagonki, każdy - inny gatunek, jak i na polu, gdzie ciągną się pasy tulipanów po kilka metrów szerokości i długości 200 metrów w jednym kolorze. Niesamowite.

Które słowa Jana Pawła II są dla ojców wyjątkowe?

- Słowa wypowiedziane na Westerplatte - wezwanie do stawiania sobie wyzwań i celów: „Musicie od siebie wymagać”. Wszyscy musimy stawiać sobie wymagania - i młodzi i starsi. Także początek pontyfikatu, kiedy podczas inauguracji Ojciec Święty mówił: „Odważ! Otwórzcie drzwi Chrystusowi”. I te słowa z Placu - wtedy Zwycięstwa -

teraz Józefa Piłsudskiego: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi, tej ziemi”. Te słowa były prorocze i odnowiło się oblicze ziemi. Ale trzeba by, aby Duch jeszcze raz zstąpił i odnowił oblicze naszej ziemi. Bo widzimy jak wielu ludzi gubi się w swoim życiu, jak wielu ludzi gubi wartości, które były kiedyś treścią ich życia, które gdzieś tam tracili czy odrzucili. I stają się dalekimi krewnymi Pana Boga.

Tulipany Jana Pawła II

A zdarzenie - jakieś szczególne, które utkwiło ojcu w pamięci z jakiegoś powodu?

- Bardzo mocno zapisało się w moim sercu to, jak Papież już nic nie powiedział, a mianowicie, kiedy ostatni raz pojawił się w oknie papieskim, 9 lat temu, w Wielkanoc. Wtedy cierpiał już bardzo, chciał coś powiedzieć, ale niestety już nie mógł. I wówczas, choć nie powiedział żadnego słowa - powiedział i tak bardzo wiele.

Podobnie poruszającym wspomnieniem jest obraz Jana Pawła II, schorowanego, lecz wciąż trwającego w modlitwie, na stanowisku, do końca, pochylonego i opartego o swój krzyż papieski podczas ostatniej Drogi Krzyżowej, której nie był już w stanie prowadzić osobiście w rzymskim Koloseum, w której jednak uczestniczył śledząc transmisję telewizyjną w prywatnej kaplicy.

Bardzo wymownym momentem był zwłaszcza koniec pogrzebu Ojca Świętego i księga Ewangelii, której strony przewracał wiatr - gdy zakończył się pogrzeb i księga zamknęła się, zamknęła się księga, którą było doczesne życie Jana Pawła II, a rozpoczęła się księga, która mówi już „Santo Subito”.

Czy był w historii inny papież, który tak bardzo oddziaływał na ludzi i starał się do nich dotrzeć, także do tych najmłodszych?

- Na pewno Jan Paweł II był pierwszym, który wyszedł do ludzi. Z tego względu, że wcześniej jako kardynał Karol Wojtyła był bardzo blisko ludzi. Był arcybiskupem krakowskim. Miał też grupę studentów, z którymi chodził w góry, z którymi organizował spływy kajakowe. Rok przed wyborem na papieża w 1977 r. wybrał się na kajaki do Białej - jest to w Puszczy Noteckiej. I przyjechał do Poznania swoim samochodem. Wiadomo, że w tych czasach służby bezpieczeństwa zawsze śledziły biskupów, a tym bardziej kardynała Karola Wojtyłę. Podjechał do pałacu biskupiego swoim samochodem, tam spotkał się z profesorem z Uniwersytetu Adama Mickiewicza i po cichu, maluszkim, tylnym wyjściem wyjechali boczną bramą. Służby bezpieczeństwa czekały i czekały, i nie mogły się doczekać, a oni w ten sposób urwali się i pojechali do Białej.

Ojciec Święty miał bardzo dobry kontakt z młodymi, ale był przecież także artystą, aktorem i autorem. Czy twórczość Jana Pawła II jest trudna czy jest aktualna?

- Na pewno trzeba się w nią wczytać. To nie jest Jan Twardowski, który pisał od serca i do serca. Natomiast Papież ma dosyć trudne teksty, trzeba się w nie wczytać. Tak samo Jego przemówienia - gdy je słyszymy, bardzo łatwo trafiają do naszych serc, natomiast gdy się weźmie tekst, już trudniej go właściwie

odczytać. Ale zapewne wynika to z faktu, że był aktorem, że miał bardzo dobrą dykcję, że potrafił właściwie akcentować i trafiać w ten sposób do ludzi.

Teksty Wojtyły wydają się trudne dla odbiorcy, być może dlatego, że odwołują się do wielu odcieni znaczeniowych słów, dotyczą złożonych relacji między ludźmi, relacji na osi człowiek - Bóg, do tego trzeba dorosnąć...

- Tak. No i trzeba mieć pewien zasób słownictwa i wiedzy. A z przykrością stwierdzam, że młodzież coraz mniej czyta klasycznej poezji, tak pięknej. Do lektur są jakieś skróty, opracowania, które powodują, że język młodych ludzi znacznie ubożeje. Również przez to trudno jest odczytać to, co pisał Wojtyła.

Czy jest jakieś podobieństwo między Janem Pawłem II, a obecnym papieżem Franciszkiem? Czy mają jakieś cechy wspólne?

- Na pewno ta otwartość na ludzi i to, że chce być bardzo blisko - ten element jest bardzo podobny. Także pewne gesty i poczucie humoru. Ale mamy jeszcze dużo czasu, żeby odkrywać papieża Franciszka.

BRODNICZANIE U PAPIEŻA JANA PAWŁA II

Brodnicka Schola Francesco pod kierunkiem Bernadety Leśniak. Grupa marzyła o spotkaniu z polskim papieżem. Nie udało się. Spóźnili się kilka miesięcy. Pokłonili się nad grobem wielkiego Polaka w Watykanie.

Ryszard Rynkowski z kielichem i pateną dla parafii Jezusa Miłosiernego w Brodnicy prosi o błogosławienie darów.

Marianna Betlejewska przyjmuje komunię z rąk papieża. Rok 1978.

Tomasz Wysocki z papieżem. Rok 1998.

Irena Betlejewska (na zdjęciach w okularach). Rok 1981.

Jan Paweł II. Obraz Wojciecha Chwiłkowskiego

18 maja 1920 – w Wadowicach urodził się Karol Wojtyła.

13 kwietnia 1929 – umiera matka – Emilia z domu Kaczorowska.

1938 – Karol zdaje maturę w Wadowicach. Rodzina Wojtyłów przeprowadza się do Krakowa. Przyszły papież rozpoczyna studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Październik 1940 – Wojtyła rozpoczyna pracę w kamieniołomach w Zakrzówku, należącym do Zakładów Sodowych „Solvay”.

18 lutego 1941 – śmierć ojca – Karola Wojtyły.

Październik 1942 – rozpoczyna studia na tajnych kompletach Wydziału Teologicznego UJ – jako kleryk zakonspiranego Seminarium Archidiecezji Krakowskiej.

1 listopada 1946 – Ksiądz Adam Stefan Kardynał Sapieha, wyświęcił Karola Wojtyłę w prywatnej kaplicy, który swoją

mszę prymicyjną odprawił w Dzień Zaduszny.

Marzec 1949 – początek służby kapłańskiej w parafii św. Floriana w Krakowie.

Lipiec 1958 – w katedrze na Wawelu metropolita krakowski i lwowski, arcybiskup Eugeniusz Baziak udzielił święceń biskupich Wojtyłce.

30 grudnia 1963 – Karol Wojtyła zostaje arcybiskupem metropolitą krakowskim.

Maj 1967 – godność kardynalska dla arcybiskupa Karola Wojtyły.

16 października 1978 – na konklawe zwołanym po śmierci Jana Pawła I wybranie Karola Wojtyły na papieża. Cały świat poznaje Karola Wojtyłę jako Jana Pawła II.

Karol Wojtyła - Jan Paweł II

Kalendarium

2-10 czerwca 1979 – pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny.

13 maja 1981 – dochodzi do zamachu na papieża na placu św. Piotra.

13 kwietnia 1986 – papież wizytuje rzymską synagogę.

Grudzień 1996 – Jan Paweł II wydaje autobiografię *Dar i Tajemnica* – w swojej 50. rocznicę święceń kapłańskich.

6 maja 2001 – jako pierwszy papież w historii przekracza próg meczetu w Damaszku.

11 marca 2005 – ukazuje się ostatnia książka papieża „Pamięć i tożsamość”.

2 kwietnia 2005 – Jan Paweł II umiera po ponad 26 latach pontyfikatu.

* * *
1 maja 2011 na Placu Świętego Piotra w Watykanie papież Benedykt XVI ogłasza Jana Pawła II błogosławionym.

27 kwietnia 2014 roku zostanie świętym Kościoła katolickiego.

Opracowała:
Marta Becmer

Strony poświęcone Janowi Pawłowi II przygotowali:

Kierownik projektu: Tomasz Wysocki
Koordinator: Maria Oryszczak i klasa 3d III LO w Brodnicy

Opracowanie graficzne nadesłanych zdjęć: Julia Stanny

Opiekunowie uczniów: Maria Oryszczak, Anna Biłas, Radosław Stawski, Katarzyna Pechman, Anetta Maciejko

Kultura. Noc pełna wrażeń

Noc z 17/18 maja warto spędzić wspólnie z brodnickim muzeum, które po raz kolejny włącza się do cieszącej się dużą popularnością europejskiej akcji **Nocy Muzeów**. Przygotowany przez brodnickich muzealników program imprezy zapowiada się interesująco.

- Wszyscy, którzy przybędą do naszego muzeum w ten wyjątkowy wieczór, mogą liczyć na wiele atrakcji – mówi **Marian Marcinia**, dyrektor Muzeum w Brodnicy.

Muzealnicy rozpoczną swą imprezę muzycznie od koncertu „Śladami Anny German – koncert wspomnień” w wykonaniu krakowskiej aktorki i piosenkarki Pauliny Kapłon. Koncert odbędzie się w Pałacu Anny Wazówny w Sali Wielkiej o godz. 19.00. Potem zapraszają do zwiedzania wystaw, prezentowanych w piwnicach zamkowych, Galerii Brama na Małym Rynku i w Centrum Edukacji Ekologicznej w spichrzu przy ul. św. Jakuba. Wystawy te będzie można zwiedzać od godz. 20.30 do 24.00.

Na wystawach będą czekać na zwiedzających pracownicy muzeum, którzy oprowadzą i opowiedzą o prezentowanych w obiektach ekspozycjach. Będzie to z pewnością niekonwencjonalny sposób na spędzenie czasu z rodziną. O godz. 22. z dziedzińca zamkowego wyruszy grupa chętnych, która pod wodzą przewodnika odwiedzi na cmentarzu parafialnym miejsca spoczynku znanych brodnickich oraz odbędzie spacer śladami brodnickich zabytków. Tej Nocy od godz. 20.30 do 24.00 będzie można obejrzeć również panoramę miasta z zamkowej wieży.

Noc w Muzeum będzie doskonałą okazją, aby zerwać ze stereotypową wizją muzeum jako miejsca stałecznego. Przede wszystkim jednak pozwoli zapoznać się z ofertą miejskiego muzeum i być może odkryć, albo pogłębić swoje zainteresowania historią, archeologią i przyrodą. Dla wszystkich chętnych wstęp na Noc w Muzeum jest **BEZPŁATNY**. 17 maja (sobota) muzeum czynne będzie również jak zwykle w godz. 09.00 – 15.00.

(rwi)

Poniżej tytuły wystaw prezentowanych w obiektach.

ZAMEK:

* „Brodnica i region w średniowieczu - od plemiennego grodu do warownego miasta”;

* „Detale architektoniczne z kaplicy zamkowej”;

* „Znaleziska ze studni zamkowej”.

WIEŻA ZAMKOWA - wejście na taras widokowy.

SPICHLERZ, ul. św. Jakuba:

* „Życie codzienne mezolitycznych myśliwych z Mszana sprzed 10 500 lat”.

SPICHLERZ, ul. św. Jakuba.

CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ - wystawa przyrodnicza, prezentująca florę i faunę regionu brodnickiego.

„Galeria Brama” BRAMA CHEŁMIŃSKA - wystawa „Rzeźby Ryszarda Wojtkiewicza”.

Spacer z przewodnikiem po Brodnicy: „ŚLADY DZIEJÓW MIASTA”. Zainteresowani proszeni są o przybycie na dziedzińce zamkowy o godz. 22.00.

Ryszard Przybylski
dla Jana Pawła II

DROGA DO ŚWIĘTOŚCI

Humanista, który czerpał odwagę z Wiary. Przyczynił się do przypomnienia ludziom przyszłości wolnej od widma nazizmu, komunizmu i wojny. Posiadał wolność umysłu, wycucie czasu i przyszłości-uczył dialogu.

BLISKO LUDZI

Katolicyzm i ekumenizm nabrał ludzkich barw. Papież pielgrzym powierzył siebie i Kościół Maryi „Totus Tuus”. Słowianin – Polak – Człowiek – Święty. W Wilanowie Wotum Wdzięczności - Świątynia Opatrzności Bożej, to modlitwa pokoleń, testament praocjów... Ponadczasowe spotkanie Papieża Jana Pawła II, Prymasa Tysiąclecia Wyszyńskiego i Króla Jana III Sobieskiego - powszechny obrońców Wiary i Ojczyzny.

BRODNICA

JANOWI PAWŁOWI II W DNIU KANONIZACJI

27.04.2014 r.

BURMISTRZ BRODNICY,
PROBOSZCZ PARAFII
PW. ŚW. KATARZYNY,
DYREKTOR ZESPOŁU
SZKÓŁ NR 1 W BRODNICY
ZAPRASZAJĄ

**DO UDZIAŁU
W UROCZYSTEJ MSZY ŚW.
W FARZE O GODZ. 18-TEJ
ORAZ W KONCERCIE
NA PRZEDZAMCZU
O GODZ. 19-TEJ.
WYSTĄPIĄ UCZNIOWIE
I ABSOLWENCI ZESPOŁU
SZKÓŁ NR 1 IM. KAROLA
WOJTYŁY - JANA PAWŁA II
W BRODNICY ORAZ
"OPOLE GOSPEL CHOIR"**

W razie niepogody
koncert odbędzie się
w farze o godz. 16.00

Chwila na...

Pchełki i pchlaszki „papieskie”

Błogosławieństwo papieskie

kumplom z ulicy
Papież z pomnika zerka
W stronę Paderka.

Gest z pomnika

Widzę w uniesionej przez Papieża ręce
Prośbę: Przenieście moją barkę nad Drwęcę!

Jak w Tryptyku rzymskim

Gdy stoję w parku nad Drwęcą, dostrzec w niej umiem,
Jak papież, który widział w potoku, próg zdumień.

Mirosław R. Kaniecki

Historia. Patriotyczna majówka nocą

Już po raz piąty „Stowarzyszenie na Wiejskiej” w Brodnicy organizuje Nocną Majówkę Patriotyczną z okazji przypadających w maju świąt narodowych: Konstytucji 3.Maja oraz Święta Flagi. Finansowego wsparcia przy organizacji imprezy udzielił Urząd Miejski w Brodnicy.

Patriotyczna Majówka odbywać się będzie nocą z 30 na 31 kwietnia. W godzinach wieczornych

(około 18.00) wszyscy jej uczestnicy spotkają się na boisku Gimnazjum nr 1. W V Nocnej Majówce Patriotycznej udział biorą grupy młodzieży ze szkół gimnazjalnych i średnich z Brodnicy i powiatu brodnickiego. Wzorem poprzednich edycji również i w tym roku grupy poruszają się będą po wyznaczonych w obrębie miasta trasach, które łączą punkty ważne dla historii Polski i naszego regionu.

Zakończenie imprezy planowane jest na godz. 1.00. Stowarzyszenie „Na Wiejskiej” na organizację tej imprezy otrzymało finansowe wsparcie od burmistrza Brodnicy.

Współorganizatorami majówki są: Gimnazjum nr 1, Muzeum w Brodnicy, klasztor OO. Franciszkanów, Klub Łączności LOK SP 2 KJF, I LO i ZSZ w Brodnicy.

(rwi)

LESZEK KWIATKOWSKI

ZWARIOWANY KOMISARIAT

WWW.ZWARIOWANYKOMISARIAT.INFO

DARIUSZ GNATOWSKI

JACEK FEDOROWICZ

EMMA KUKLIŃSKA

KAROL BEYA-ZABORSKI

JACEK KAWALEC

MACIEJEWSKI

TABERSZ ROSS

PIOTR PRĘGOWSKI

JULIA LUŚNIA

MILITA KOZUSZEK

MICHAŁ MIŁOWICZ

ZBIGNIEW LESIEŃ

ARLAK

PIOTR ZELT

MAREK OCHNIA

Sala widowiskowa BDK 16.05.2014r. godz. 18.00
cena biletu 55,00zł

Uroczystości

Majowe świętowania w narodowych i unijnych barwach

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej obchodzony jest w Polsce 2. maja, między innymi świętami: 1 maja – Świętem Pracy i 3 maja - Świętem Konstytucji 3. Maja. Święto ma popularyzować wiedzę o polskiej tożsamości i symbolach narodowych.

Ustanowione zostało w 2002 roku przez Sejm w dowód uznania dla Polonii i Polaków za ich dorobek i wkład w odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Początek maja tego roku jest szczególnie jeszcze z jednego powodu. 1 maja mija 10 lat od wejścia Polski do UE.

Ta rocznica daje szansę na podsumowanie tego, co udało się dobrego zrealizować w naszym mieście dzięki środkom unijnym. Z okazji tych ważnych świąt i rocznicy: Burmistrz Brodnicy, Starosta Brodnicki oraz dowódca

4. Brodnickiego Pułku Chemicznego zapraszają mieszkańców miasta i powiatu do udziału w okolicznościowych uroczystościach i festynie zorganizowanym z okazji 2. maja i 10-lecia obecności Polski w strukturach UE.

Organizatorzy uroczystości zachęcają również do ozdobienia flagami narodowymi domów i zakładów pracy w mieście, i w powiecie w czasie świątecznych dni.

Podczas festynu 2. maja na Przedzamczu będzie można otrzymać za darmo narodową flagę, poczuć się grochówką, posłuchać pieśni i piosenek patriotycznych i ludowych, wziąć udział w konkursach i zabawach o tematyce narodowej i unijnej, dowiedzieć się jak uczniowie ZS nr 1 i Gimnazjum nr 2 realizowali swoje projekty i działania podejmowane w

ramach unijnych programów oraz obejrzeć plenerową wystawę pn. „Dobrze wykorzystaliśmy środki z UE w latach 2004 – 2014”, oraz wystawę sprzętu wojskowego.

Zapraszamy do wspólnej świętowania.

Poniżej program uroczystości

2 maja 2014 r. godz. 16.00 – parking przy pałacu Anny Wazówny.

Uroczystość z okazji Dnia Flagi RP z udziałem żołnierzy, delegacji, pocztów sztandarowych oraz Miejskiej Orkiestry Dętej.

W programie: powitanie gości, wciągnięcie flagi państwowej na maszt, rys historyczny, zakończenie uroczystości.

Godz. 16.30 - Przedzamcze. Festyn z okazji Dnia Flagi RP i 10-lecia obecności

Polski w UE.

W programie: występy laureatów Brodnickiego Przeglądu Pieśni i Piosenki Patriotycznej, koncert zespołu ludowego, występ młodzieży z ZS nr 1 i Gimnazjum nr 1, konkursy, gry i zabawy dla dzieci i młodzieży, poczęstunek grochówką, plenerowa wystawa pn. „Dobrze wykorzystaliśmy środki z UE w latach 2004 – 2014”.

3 maja 2014 r. godz. 9.30 - kościół farny.

Uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny z okazji Święta Konstytucji 3 Maja z udziałem żołnierzy, delegacji, pocztów sztandarowych oraz Miejskiej Orkiestry Dętej.

Przed mszą św. o godz. 9.00 pod Pomnikiem Wdzięczności (ul. 3 Maja) władze miasta i powiatu złożą kwiaty.

Ludzie, o których nie można zapomnieć

St. sierż. KAZIMIERZ ŻYMIAŁKOWSKI

Urodził się w Gnieźnie 20 stycznia 1898 roku jako syn Franciszka i Marii. Po ukończeniu 8-klasowej szkoły miejskiej odbywał praktyczną naukę zawodu w rzemiośle ślusarskim. Powołany do niemieckiego wojska służył w nim od 1 marca 1917 do 3 stycznia 1919 roku. Miał przydział do 7. Pułku Artylerii Polowej. W okresie 20 stycznia 1919 – 5 maja 1919 r. brał udział w powstaniu wielkopolskim. Najpierw w kompanii gnieźnieńskiej, po utworzeniu większych jednostek – w 5. Pułku Strzelców Wielkopolskich, a później w kompanii karabinów maszynowych 9. Pułku Strzelców Wielkopolskich. Skierowany do Poznania 15 lutego 1920 roku do szkoły rusznikarskiej ukończył ją 15 lipca 1920 roku. Przez pewien czas był w sztabie 17. Dywizji Piechoty. Od 28 sierpnia 1920 r. służył w 67. Pułku Piechoty (taką nazwę otrzymał 9. Pułk Strzelców Wielkopolskich po przemianowaniu). Od 1 kwietnia 1921 r. był w tej jednostce majstrem wojskowym, a od 1 marca 1934 roku, jako doskonały fachowiec, otrzymał

stanowisko kierownika warsztatu rusznikarskiego 67. Pułku Piechoty.

Awanse:

20 stycznia 1919 r. - st. szeregowiec,
26 marca 1919 r. - kapral,
24 grudnia 1920 r. - plutonowy,
21 marca 1922 r. - sierżant,
9 marca 1934 r. - st. sierżant.

W okresie międzywojennym otrzymał następujące odznaczenia:

Medal Pamiątkowy „ZA WOJNĘ 1918-1921”,
Medal DZIESIĘCIOLECIA,
Odznakę Pamiątkową WOJSK WIELKOPOLSKICH,
Odznakę Pamiątkową 67. PUŁKU PIECHOTY.

Z 67. Pułkiem Piechoty brał udział w wojnie obronnej we wrześniu 1939 roku. Dostał się do niewoli. Po zwolnieniu 13 października 1939 r. powrócił do Brodnicy. W roku 1943 wywieziony został wraz z żoną Genowefą i dwiema córkami do obozu w Potulicach. Przebywał tam aż do oswobodzenia w dniu 21 stycznia 1945 r. Zmobilizowany 8 lutego 1945 roku zaangażowany został w Rejonowej Komendzie Uzupełnień w Brodnicy aż do demobilizacji 20 grudnia 1945 r.

Zmarł w Brodnicy 27 kwietnia 1958 roku. Spoczywa na miejscowym katolickim cmentarzu parafialnym. Pośmiertnie otrzymał 23 marca 1983 r. Medal „ZA UDZIAŁ W WOJNIE OBRONNEJ 1939 R.”.

Jerzy Wulfański

Brodnickie wydawnictwo Multi jest wydawcą kolejnej książki znanego w mieście i regionie historyka i publicysty Jerzego Wulfańskiego.

To już 23. książka Jerzego Wulfańskiego – podkreśla wydawca Tomasz Siekierski. Praca nosi tytuł „Rodzinne dzieje. Jakubowscy Osmańscy Wulfańscy Kruszczyńscy”. Autor rozpoczyna swą książkę od prezentacji protoplasty rodu Jakubowskich – Mateusza Ostrowicza Jakubowskiego i w prostych biogramach przedstawia dalej życiorys Juliusza Ostrowicza Jakubowskiego, Heleny Jakubowskiej i innych tego rodu pieczętujących się herbem Topór. Miłośnicy heraldyki, czytając książkę, będą również usatysfakcjonowani bowiem Jerzy Wulfański poświęcił miejsce na opis tego ciekawego

herbu i dodał jego ilustrację.

Kolejne strony tej książki to dzieje Osmańskich, mieszczkańskiego rodu o tradycjach rzemieślniczych, mocno zakorzenionego w Brodnicy. Sporo wiadomości o rodzinie autor czerpał z Książki mistrzów cechu stolarskiego (1831-1948). Dowiadujemy się na przykład, że znajdujący się w brodnickiej farze obraz z 1873 roku przedstawiający św. Antoniego, to dzieło Franciszka Kurzyńskiego. Do dziś widnieje na nim sygnatura napisana po polsku. Świadczy to o przywiązaniu do polskości wielu brodnickich rodzin w XIX wieku i później. Kolejny dział to historia rodziny Wulfańskich.

Tu najwięcej miejsca autor poświęcił swemu ojcu Stanisławowi Wulfańskiemu, żołnierzy, uczestnikowi wojny polsko-bolszewickiej, który był dwukrotnie ranny w nogę i szyję m.in. podczas bitwy o twierdzę Grodno. Stanisław Wulfański w czasie wojny obronnej w 1939 roku, w stopniu majora WP, organizował Batalion Obrony Narodowej „Żnin” oraz brał udział w bitwie pod Bzurą. 19 września dostał się do niemieckiej niewoli. Był odznaczony 14 medalami w tym Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari (1920). Książkę zamykają strony poświęcone rodzinie Kruszczyńskich.

Najwięcej faktów możemy

Kołowrotek wspomnień

Polska piosenka w Wiedniu /7/

Kończyła się moja kilkuletnia – przedłużona zresztą przez MSZ – praca na placówce dyplomatycznej w Wiedniu. Dobiegał też końca cykl prezentacji polskiej piosenki i jej wybitnych wykonawców w stolicy Austrii. A kończyć się miał ów cykl nie byle jak. Wielki sukces odniósł bowiem na swoim recitalu Wojciech Młynarski, który zaśpiewał największe, znane zwłaszcza polskiej publiczności, przeboje, a Austriaków ujął mistrzostwem wokalnego i interpretacyjnego warsztatu.

Nie inaczej było w styczniu 1995 roku, kiedy w Instytucie wystąpiła Danuta Rinn. Poznaaliśmy się na weselu Krzysia Kolbergera z Anną Romanowską, które odbywało się w Teatrze Małym Hanuszkiewicza na Marszałkowskiej. Tańczyłem z Danusią sporo, ale nie myślałem wtedy, że po latach spotkamy się w tak niezwykłych okolicznościach w Wiedniu.

Danuta Rinn w Instytucie Polskim w 1995 roku

Urodzona w Krakowie piosenkarka, aktorka, kompozytorka Danuta Rinn była w owym 1995 roku w wielkiej formie. Kiedy zapytała mnie od czego zacząć swój występ,

powiedziałem, że oczywiście od piosenki Włodzimierza Korcza ze słowami Jana Pietrzaka *Gdzie ci mężczyźni*, a potem było *Tyle wdzięku*, *Nie mam woli do zamęścia* itd.

Obdarzona ogromnym talentem wokalnym, poczuciem humoru i wyrazistym aktorstwem była też znako-

mitym mistrzem kuchni, co widać na reprodukowanej tu wiedeńskiej fotografii. W 1995 roku, po upływie mojej przedłużonej kadencji, wróciłem z Wiednia do Warszawy, a obowiązki dyrektora Instytutu Polskiego objęła Ewa Lipska.

Marian Bizan

Marian Bizan i Danuta Rinn

Brodnica w kolorze sepia

Klub „Tryton” 1929 rok

Odnaka klubu Tryton

Tryton rok 1929

Jedną z najbardziej popularnych sekcji sportowych w brodnickim Gimnazjum Klasycznym było Kółko Wioślarskie „Tryton”. Na przełomie 1927 i 1928 roku miało ono liczyć blisko 40 członków. Swoją stałą przystań mieli wioślarze na Drwęcy przy dzisiejszych zakładach Polmo.

Tam właśnie w pobliżu brzegu rzeki wzniesiono drewniany budynek służący przechowywaniu sprzętu. Był tam też prowizoryczny pomost. Korzystali również z innych baz, bliżej centrum miasta. Jak píše w swej książce o gimnazjum Jerzy Wulfański, treningi odbywały się na Drwęcy dwa razy w tygodniu i to nie tylko latem. Na zdjęciu wykonanym w 1929 roku widać, że gimnazjaliści trenowali aż do późnej jesieni, a nawet początków zimy. W każdym razie śnieg

im nie przeszkadzał. Członkowie „Trytona” dysponowali w różnych okresach blisko dziesięcioma jednostkami pływającymi. Mieli również swoje barwy, które oddaje zachowany sprzed wojny w zbiorach pana Jacka Bielickiego znaczek. Swoją obecność na wodzie w szczególny sposób akcentowali w dniu 3. maja (Święto Narodowe) oraz w noc świętojańską w czerwcu.

**Tekst i reprodukcje:
Paweł Stanny
Archiwum I LO**

Książki. Rodzinne dzieje

**Jerzy Wulfański
RODZINNE DZIEJE
JAKUBOWSCY
OSMAŃSCY
WULFAŃSCY
KRUSZCZYŃSCY**

dowiedzieć się o Aleksandrze Kruszczyńskim, członku ruchu oporu podczas wojny, zastępczym dla miasta społeczniku i działaczu ZHP. Dziś jedna z ulic miasta w pobliżu Niskiego Brodna nosi jego imię. W „Rodzinnych dziejach” znajdziemy blisko 100 zdjęć, niektóre upublicznione zostały po raz pierwszy.

Nowa książka Jerzego Wulfańskiego jest do kupienia w księgarni Teresy Gołębiewskiej przy. ul. Hallera.

**Tekst i fot.
Paweł Stanny**

Numer obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania	Siedziba obwodowej komisji wyborczej
1	Ulice: 15 Lipca, Aleja Józefa Piłsudskiego, Armii Ludowej, Batalionów Chłopskich, Beskidzka, Bohaterów Września, Generała Stanisława Maczka, Gwardii Ludowej, Karkonoska, Karpacka, PCK, Pienińska, Rondo Toruńskie, Sądowa, Sudecka, Świętokrzyska, Targowa, Tatrzańska, Władysława Jagiełły, Wojska Polskiego <i>nieparzyste</i> od nr 1 do nr 53 i <i>parzyste</i> od nr 2 do nr 50	Przedszkole Nr 6 ul. Batalionów Chłopskich 28
2	Ulice: Anieli Krzywoń, Cmentarna, Gen. J. Bema, Jabłkowa, Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Macieja Rataja, Marcina Kasprzaka, mjr. Henryka Sucharskiego, Niskie Brodno, Partyzantów, Siewna, Stefana Czarnieckiego, Wiejska, Wincentego Pola, Wincentego Rzymowskiego, Wojska Polskiego <i>nieparzyste</i> od nr 55 do końca ulicy i <i>parzyste</i> od nr 52 do końca ulicy, Zawiszy Czarnego	Dom Pomocy Społecznej ul. Wiejska 1 N
3	Ulice: Adama Rapackiego, Azaliowa, Cicha, Familijna, Gen. Władysława Sikorskiego, Iglasta, Ignacego Łyskowskiego, Kalinowa, Kolejowa od nr 13 do końca ulicy, Limbowa, Natalisa Sulerzyskiego, Okrężna, Osiedlowa, Północna, Różana, Stokowa, Zakątek	Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Kolejowa 62
4	Ulice: Aleksandra Kruszczyńskiego, Fryderyka Chopina, Graniczna, Henryka Wieniawskiego, Jana Pawła II, Jasna, Jeziorna, Karbowska, Karola Szymanowskiego, Klemensa Malickiego, Kolejowa od nr 1 do nr 12, Ks. Jerzego Popiełuszki, Kwiatowa, Marii Konopnickiej, Ludwika Grzemskiego, Pomorska, Powstańców Wielkopolskich, Półwiejska, Przy Strudze, Skarpa, Skromna, Skwarna, Spacerowa, Stanisława Moniuszki, Staszica, Tatarakowa, Topolowa, Wczasowa, Wesoła, Wrzosowa, Zielona, Żeglarska	Przedszkole Nr 8 ul. Zielona 3
5	Ulice: 700-lecia, Aleja Jana Melnickiego, Aleja Leśna, Al. Wędkarzy, Duży Rynek, Dworcowa, Erazma Glicznera, Farna, Gajdy, Gen. Józefa Hallera, Groblowa, Grunwaldzka, Jatki, Kamionka, Kilińskiego, Kopernika, Kościelna, Kościuszki, Mały Rynek, Mickiewicza, Ogrodowa, Poczтовая, Przedzamcze, Przesmyk, Przykop, Stary Plac Szkolny, Strzelecka, Średnia, Świerkowa, Św. Jakuba, Tylina, Wodna, Zamkowa, Zduńska, Żwirki i Wigury	Brodnicki Dom Kultury ul. Przykop 43 N
6	Ulice: 3 Maja, Bazarowa, Czwartaków, Mazurska, Mostowa, Nad Drwęcą, Piwna, Plac im. Papieża Jana Pawła II, Pl. 3 Maja	Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. 3 Maja 2
7	Ulice: Królowej Jadwigi, Ks. Kujota, Łazienna, Paderewskiego, Sienkiewicza, Sokółów, Wybickiego	Pałac Anny Wazówny ul. Zamkowa 1
8	Ulice: 18 Stycznia <i>nieparzyste</i> od nr 3 do nr 51 i <i>parzyste</i> od nr 6 do nr 36, Elizy Orzeszkowej, Krótka, Lidzbarska <i>nieparzyste</i> od nr 1 do nr 29 i <i>parzyste</i> od nr 6 do nr 18, Matejki <i>numery parzyste</i> , Nowa Kolonia, Żeromskiego	I Liceum Ogólnokształcące ul. Lidzbarska 14
9	Ulice: 67 Pułku Piechoty, Boczna, Bolesława Jastrzębskiego, Emilii Plater, Feliksa Smoczyńskiego, Jagiellońska, Jana III Sobieskiego, Jana Janaszka, Janusza Korczaka, J. Kochanowskiego, J. Słowackiego, Krańcowa, Lidzbarska <i>parzyste</i> od nr 20 do nr 44 i <i>numery</i> od 45 do końca ulicy, Lipowa, Litewska, Maksymiliana Klimickiego, Mała, Matejki <i>numery nieparzyste</i> , Michałowska, Młyńska, Prosta, Skrajna, Stanisława Żółkiewskiego, Szkolna, Waryńskiego, Władysławy Zieleniewskiej	Zespół Szkół Nr 1 ul. Matejki 5
10	Ulica: Wincentego Witosa	Zespół Szkół Nr 1 ul. Matejki 5
11	Ulice: Ceglana, Nad Stawem, Stanisława Wyspiańskiego od nr 12 do końca ulicy	Przedszkole im. Marii Konopnickiej ul. Wyspiańskiego 12a
12	Ulice: 18 Stycznia <i>nieparzyste</i> od nr 53 do końca ulicy i <i>parzyste</i> od nr 38 do końca ulicy, Kazimierza Wielkiego, Mieszka I, Polna, Władysława Łokietka	Przedszkole im. Marii Konopnickiej ul. Wyspiańskiego 12a
13	Ulice: Stanisława Wyspiańskiego od nr 1 do nr 10C	Warsztat Terapii N Zajęciowej ul. Wyspiańskiego 13
14	Ulice: Akacyjowa, Armii Krajowej, Bolesława Chrobrego, Bolesława Prusa, Cisowa, Cypriana Kamila Norwida, Grażyny, Jana Kasprowicza, Jodłowa, Juliana Tuwima, Kasztanowa, Kombatantów, Kręta, Mikołaja Reja, Modrzewiowa, Nowa, Piękna, Podmiejska, Południowa, Poprzeczna, Porzeczkowa, Porucznika Daniela Różyńskiego, Reymonta, Sosnowa, Szarych Szeregów, Tulipanowa, Wierzbowa, Wysoka, Żwirowa	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Nowa 34
15	Ulice: Agrestowa, Długa, Jagodowa, Malinowa, Miła, Piaski, Podgórna, Poziomkowa, Promykowa, Rondo Warszawskie, Rzeźnicka, Słoneczna, Spokojna, Stepowa, Strumykowa, Sybiraków, Truskawkowa, Ustronie, Warszawska, Wąska, Wiśniowa, Zacisze, Źródłana	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Nowa 34

N - Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych

INFORMACJA BURMISTRZA BRODNICY z dnia 10 marca 2014 r.

o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 25 maja 2014 r.

Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców ma prawo do uzyskania informacji o:

1. Właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie głosowania;
2. Lokalach obwodowych komisji wyborczych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego;
3. Terminie wyborów oraz godzinach głosowania;
4. Komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów;
5. Warunkach oraz formach głosowania;
6. Warunkach dopisania wyborcy niepełnosprawnego do spisu wyborców w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal obwodowej komisji wyborczej przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Informacje powyższe podawane są do publicznej wiadomości na stronie www.bip.brodnica.pl, na wyborczych tablicach ogłoszeń oraz na wniosek wyborcy niepełnosprawnego, telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej.

We wniosku kierowanym do burmistrza wyborca niepełnosprawny podaje nazwisko, imię, adres stałego zamieszkania.

Powyższe informacje można uzyskać w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Brodnicy:

- dotyczące punktów 1 – 5 w Wydziale Organizacji Urzędu - pokój 209, tel. 56 4930349, 56 4930339, 56 4930615, 56 4930602.

- dotyczące punktu 6. w Wydziale Spraw Społeczno-Obywatelskich - pokój nr 111 b, tel. 56 4930623.

BURMISTRZ

/-/ Jarosław Radacz

W związku z wprowadzeniem jednomandatowych okręgów wyborczych w wyborach do rad gmin zmianie uległy również obwody głosowania. Na sesji w dniu 27 marca 2014 r. Rada Miejska w Brodnicy zaktualizowała obwody głosowania i włączyła do poszczególnych obwodów ulice nowo powstałe, tj. Stanisława Żółkiewskiego i Porucznika Daniela Różyńskiego. Tak będziemy głosować w najbliższych wyborach do Parlamentu Europejskiego, które zostały zarządzone na dzień 25 maja 2014 r.

Ziemia Michałowska

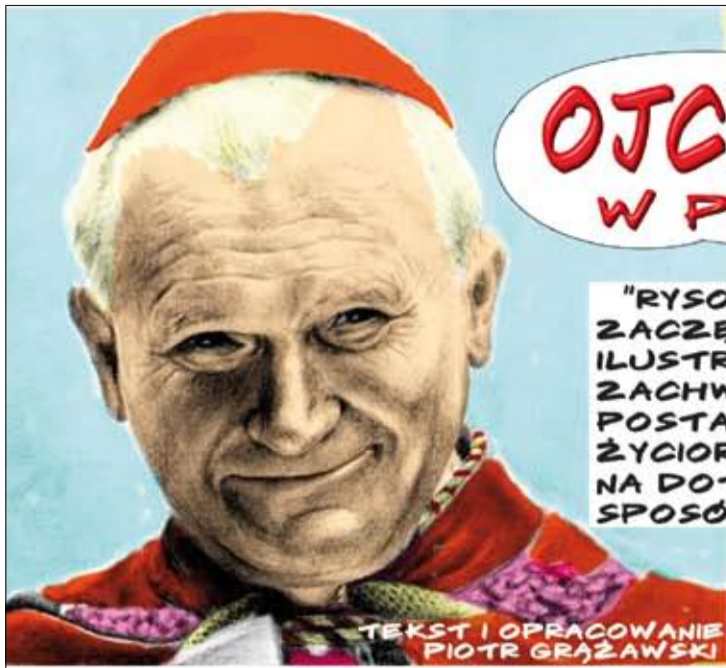
Miejski Miesięcznik Społeczno-Kulturalny
Wydawca: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Brodnicy

Red. naczelny: Paweł Stanny

Współpracują: Jerzy Wultański, Marian Bizan, Mirosław R. Kaniecki, Piotr Grażawski
Adres redakcji: ul. Zamkowa 1,
87- 300 Brodnica, tel. 56 49-822-47

Adres internetowy: ziemiamichalowska@wp.pl
Skład: Wydawnictwo Kujawy – www.kujawy.media.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadsyłanych materiałów

OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II W PRACACH TWÓRCÓW KOMIKSÓW

TEKST I OPRACOWANIE
PIOTR GRAŻAWSKI

"RYSOWANA HISTORIA" NASZEGO PAPIEŻA ZACZEŁA SIĘ JUŻ W 1979 R. WÓWCZAS TO ILUSTRATOR WŁOSKIEGO PISMA "ALBI NUOVI" ZACHWYCONY JANEM PAWŁEM II POSTANOWIŁ PRZYBLIŻYĆ JEGO ŻYCIORYS W TAK NIETYPOWY (JAK NA DOTYCHCZASOWE ZWYCZAJE) SPOŚÓB.

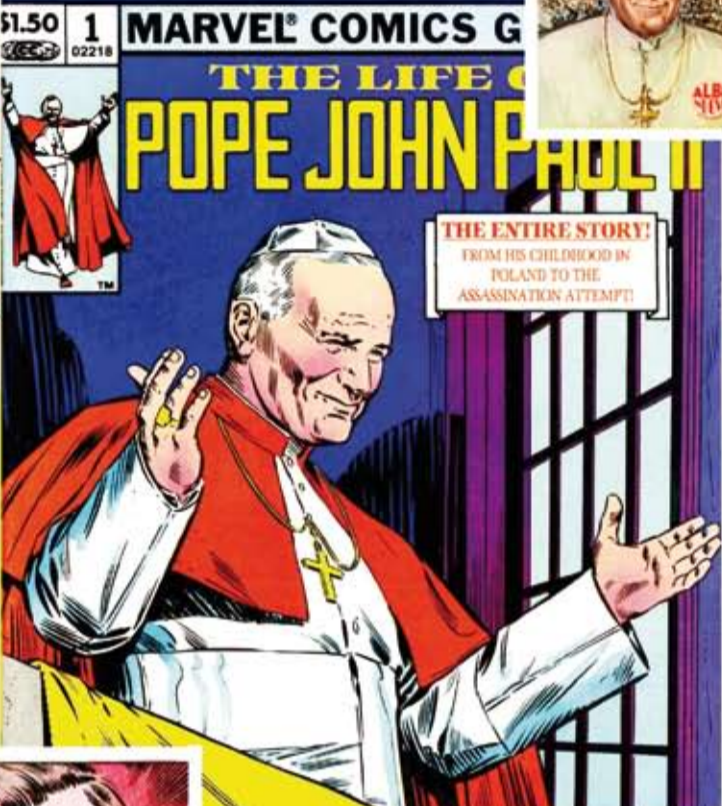
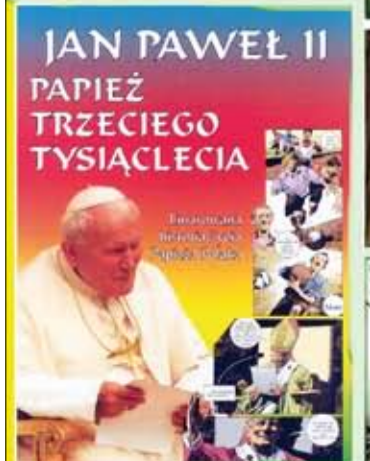
W 1982 R. AMERYKAŃSKIE WYDAWNICTWO MARVEL WYDAŁO KOMIKS "THE LIFE OF POPE JOHN PAUL II", GDZIE SCENARZYSTĄ BYŁ STEVEN GRANT, A RYSOWAŁ JOHN TARTAGLIONE. CIEKAWIE, ŻE W 1987 ROKU ZOSTAŁ OPUBLIKOWANY TAKŻE PRZEZ WĘGRÓW.

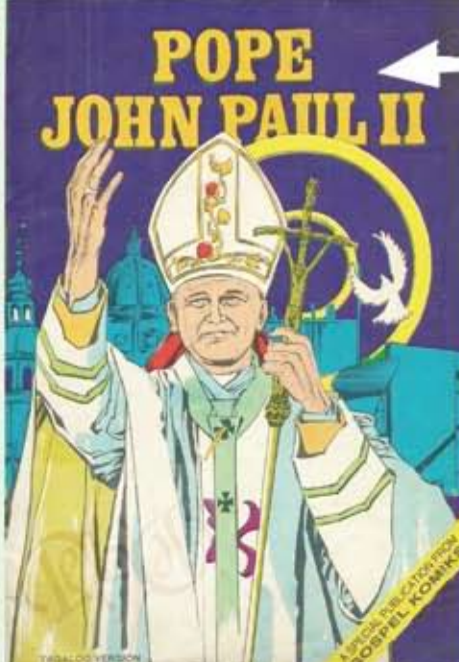
TAK MISTRZ TARTAGLIONE WYOBRAZAŁ SOBIE POSTAĆ MŁODEGO KAROLA WOJTYŁY, I JEGO RODZINY.

TAK WYGLĄDA ORYGINALNA OKŁADKA NAJPOPULARNIJSZEGO KOMIKSU O PAPIEŻU. PONIŻEJ JEGO POLSKIE WYDANIE

RYSOWNIKIEM TEGO KOMIKSU BYŁ NIEŻYJĄCY JUŻ SERGIO TOPII, A SCENARZYSTĄ TONI PAGOT. RAZEM OPOWIEDZIELI O DZIECIŃSTWIE KAROLA WOJTYŁY, O JEGO PASTACH, ŻYCIU DUCHOWYM. W 2003 ROKU WYDAWNICTWO SALVATOR OPUBLIKOWAŁO TĘ HISTORIĘ NA RYNKU POLSKIM. MIMO PARU UWAG - KOMIKS PRZYJĘTO DOBRZE.

TO BYŁ PIERWSZY POLSKI, PRAWDZIWY KOMIKS O PAPIEŻU. OPOWIADAŁ O JEGO PIELGRZYMCE DO KRAJU Z CZERWCA 1979 ROKU.

SCEN. WITOLD TKACZYK
RYS. RAFAŁ SZŁAPA

KOMIKSOWA BIOGRAFIA PAPIEŻA. RYSUNKI: DOMINIQUE BAR I GUY LEHIDEUX. SCENARIUSZ - L. KOCH. JEST TO JEDYNY KOMIKS OPATRZONY PRZEDMOWĄ KARDYNAŁA PAULA POUPARDA RZEWODNICZĄCEGO PAPIESKIEJ RADY DO SPRAW KULTURY.

KOMIKS O JANIE PAWLE II WYDANY NA FILIPINACH W LATACH 80-TYCH XX WIEKU.

FRANCUSKI KOMIKS I JEDNA ZE SCEN... O JANIE PAWLE II NARYSOWANO CO NAJMNIEJ 9 POWAŻNYCH KOMIKSÓW. W KILKU INNYCH, GŁÓWNIIE PRODUKCJI AMERYKAŃSKIEJ, PAPIEŻA PRZEDSTAWIONO JAKO SUPERBOHATERA (NP. "BATTLE POPE"), GDZIE NAWET STRZELA Z CKM!...